

**INFORMACIJA
O AKTIVNOSTIMA NA REALIZACIJI RAZVOJNIH PROJEKATA NA UNAPREĐENJU
TURISTIČKE INFRASTRUKTURE**

(period januar – jun 2025. godine)

Decembar 2025. godine

UVOD

U skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, Ministarstvo turizma (u daljem tekstu „Ministarstvo“) u obavezi je da na polugodišnjem nivou pripremi Informaciju o aktivnostima na realizaciji razvojnih projekata na unapređenju turističke infrastrukture (u daljem tekstu „Informacija“), a za sljedeće projekte:

- Ski centar „Kolašin 1600“,
- Ski centar „Žarski“,
- Ski centar „Cmiljača“,
- Ski centar „Savin Kuk“,
- Ski centar „Štedim - Hajla“ i
- Valorizacija Đalovića pećine.

U Informaciji je dat pregled aktivnosti na realizaciji razvojnih projekata na unapređenju turističke infrastrukture i ponude, u prvom redu skijališta, ali i prirodnih atrakcija poput Đalovića pećine, sa statusom i fazama realizacije, a koje uključuju izgradnju novih žičara (skijaških i panoramskih), skijaških staza, baznih stanica, pristupnih puteva, energetske i vodovodne infrastrukture, mehanizacije, sistema za vještačko osnježavanje i dr.

Ministarstvo je u pripremi predmetne Informacije koristilo podatke dostavljene od strane Ministarstva javnih radova (pravnog sljedbenika Uprave za kapitalne projekte) kroz „Izvještaj o realizaciji projekata „Unapređenje turističke ponude“ za period 01.01.2025. – 30.06.2025. godine“, ali i informacije koje su dobijane tokom sastanaka održavanih u cilju realizacije i praćenja realizacije projekta, a sa predstavnicima relevantnih lokalnih i državnih institucija i subjekata, sa kojima, kao resorno ministarstvo sarađujemo i ostvarujemo usku saradnju na realizaciji navedenih projekata iz Kapitalnog budžeta.

Na realizaciji razvojnih projekata izgradnje ski centara na Bjelasici sa kolašinske, bjelopolske i mojkovačke strane, ski centra na Savinom kuku na Durmitoru, ski centra na Štedimu i Hajli i valorizaciji Đalovića pećine, a koji podrazumijevaju izgradnju putne infrastrukture, pristupnih saobraćajnica i parkinga, elektro i telekomunikacione infrastrukture, sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, uslužno-ugostiteljskih objekata, žičara, ski staza, pješačkih staza, ukupno je do sada investirano preko **131,94 miliona eura**.

Ski centar „Kolašin 1600“, Kolašin

U skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi, zona **planinskog centra Kolašin 1600** se nalazi u južnom dijelu područja Bjelasice na teritoriji opštine Kolašin. Zona za bazno naselje planinskog centra Kolašin 1600 se nalazi na oko 1600 mnm i površina baznog naselja iznosi 27,19 ha. Bazno naselje planinskog centra se sastoji od zone parkinga na ulazu u bazno naselje, zone sa objektima centralnog naselja sa hotelima, apartmanima, recepcijom i javnim sadržajima, zone zasebnih grupacija sa objektima jednoporodičnih i višeporodičnih smještajnih jedinica i površina za polazište ski liftova.

Pristup baznom naselju planinskog centra i skijalištu organizovan je iz pravca Kolašina novoizgrađenim putem koji se odvaja od puta koji vodi kroz tunel „Klisura“ i ka Ski centru „Kolašin 1450“.

U 2014. godini su započete aktivnosti u cilju stvaranja infrastrukturnih pretpostavki za valorizaciju prostora budućeg planinskog centra u skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica

i Komovi, a najznačajnije infrastrukturne aktivnosti su se odvijale na skijalištu Ski centra „Kolašin 1600“, koji se prepoznaje kao nosilac razvoja zimskog turizma u Crnoj Gori. Investicioni elaborat u okviru kog je izvršena procjena investicije i predložena dinamika realizacije projekata kojim se stvaraju infrastrukturni preduslovi koji su bili neophodni za formiranje novog Ski centra „Kolašin 1600“ je pripremljen 2014. godine.

Izgradnja Ski centra „Kolašin 1600“ je zamišljena kao višegodišnja investicija koja se finansira sredstvima iz Kapitalnog budžeta Crne Gore. Formiranjem novog Ski centra „Kolašin 1600“ stvorene su pretpostavke za dalji razvoj planinskog centra Kolašin 1600, u kojem je, prema prostorno-planskoj dokumentaciji i Ugovoru o dugoročnom zakupu lokaliteta planinskog centra „Kolašin 1600“, predviđena gradnja hotelsko-turističkog naselja i pratećih sadržaja, a koji se finansiraju kroz privatna ulaganja dugoročnog zakupca zemljišta Konzorcijuma „Kolašin 1600“. Formiranjem novog Ski centra „Kolašin 1600“ stvorene su pretpostavke i za dalju održivu valorizaciju prostora Bjelasice.

Dakle, realizacija projekta izgradnje Ski centra „Kolašin 1600“ planirana je kroz dvije faze. Prva faza koja je završena, obuhvatala je radove na izgradnji: putne infrastrukture sa parkingom, Bazne stanice sa pratećim sadržajima, primarne elektroenergetske mreže, isklopive šestosjedne žičare K8 „Troglava“, vodosnabdijevanja za potrebe objekta Bazne stanice, ski staza i nabavku neophodne mehanizacije i opreme. Drugom fazom, koja je u toku, su predviđeni radovi na izgradnji dodatne elektronenergetske infrastrukture, isklopive šestosjedne žičare K7 „Klisura“, koja povezuje dva ski centra na ovom lokalitetu (Kolašin 1600 i Kolašin 1450), pratećih ski staza i osnježavanje staza (izgradnja sistema vodosnabdijevanja, akumulacionog jezera i sistema za osnježavanje), kao i nabavku mehanizacije za pripremu i održavanje ski staza.

U cilju daljeg unapređenja turističke ponude, kroz Kapitalni budžet su dodatno planirani i izgrađeni ski lifta „tipa sidro i ski lifta „tipa tanjir“, a predstoji i izgradnja osvijetljenja staza i izgradnja montažno-demontažnog boba.

Podsjećamo, istovremeno sa razvojnim i infrastrukturnim projektima na ovom lokalitetu koji se finansiraju kroz Kapitalni budžet Crne Gore, u cilju turističke valorizacije prostora Bjelasice, sproveden je tenderski postupak preko Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte za dugoročni zakup lokacije Kolašin 1600, i potpisan Ugovor o davanju u dugoročni zakup zemljišta za izgradnju baznog naselja planinskog centra „Kolašin 1600“ na period od 90 godina (21. septembra 2018.) sa Konzorcijumom Kolašin 1600, koji čine privredna društava: Gener 2 Shpk iz Albanije i Ski resort Kolašin - 1600 d.o.o. iz Kolašina. Protokol o stupanju Ugovora na snagu je potpisan 23. decembra 2019. godine, kada su se stvorili uslovi za primopredaju lokacije i početak realizacije projekta.

Realizacija projekta izgradnje hotelsko-turističkog kompleksa ukupnog kapaciteta 2.485 kreveta, vrijedan 77 miliona eura, planirana je kroz četiri Klastera, od kojih je Klaster I obavezujući i iznosi €12,8 miliona. Planirana vrijednost radova Klastera I je: I godina - €1.479.240,00; II godina - €3.220.710,00; III godina - €2.492.000,00 i IV godina - €5.608.050,00.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Trafostanica 35/10 „Jezerine“** – Projekat je završen i izdata upotrebna dozvola. Glavni projekat i izgradnja: „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €1.598.889.
- **Žičara šestosjed K8 „Troglava“** – Izgradnja žičare je završena i izdata upotrebna dozvola, nakon čega je u februaru 2019. godine stavljena u funkciju. Izvođač: Konzorcijum („Doppelmayr“ i „Eminent“ d.o.o. Podgorica). Vrijednost: €9.002.858,49.
- **Adaptacija krova garaže za smještaj korpi uz žičaru K8** - Svi radovi su završeni. Izvođač: „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica, vrijednost radova: €48.390,34.

- **Ski staze uz žičaru K8** – Svi radovi su završeni na ski stazama u ukupnoj dužini od 10,5 km (4,5km+6km).
Izvođač: „Gradnja inženjering MNE” d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €1.207.217.
- **Bazna stanica** - Pušten je u rad objekat Bazne stanice sa restoranom, garažom za ratrake, skijašnicom, ambulantom itd.
Izvođač: „Toškovići” d.o.o. Podgorica sa podizvođačima „BB solar” d.o.o. Podgorica, „ETG Grupa” d.o.o. Podgorica i „Decom Montenegro” d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €2.052.953.
- **Nabavka mehanizacije** – Izvršena je nabavka mehanizacije putem dvije javne nabavke koje je sprovela Uprava za kapitalne projekte, a za potrebe održavanja 21 km ski staza uz dvije šestosjedne žičare K8 „Troglava” i K7 „Klisura”. U 2018. godini je odabrani ponuđač „Eurozox” d.o.o. Danilovgrad izvršio isporuku dva ratraka i dvoje motornih sanki za potrebe ski centra. Vrijednost investicije €896.852.
Zatim, u junu 2021. godine je odabrani ponuđač „Eurozox” d.o.o. Danilovgrad isporučio dva nova vozila za pripremu i ravnanje snijega na ski stazama (tabača) za potrebe Ski centra „Kolašin 1600”, vrijednosti €1.572.879,00. Sve ugovorene nabavke su završene.
- **Putna infrastruktura** - Završeni svi ugovoreni radovi.
- **Rekonstrukcija puta od Ski centra „Kolašin 1450” – Jezerine do Ski centra „Kolašin 1600”** – Realizacija rekonstrukcije puta u dužini od 2,3 km se sprovela kroz dvije faze koje su završene.
Izvođač: „Toškovići” d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €2.109.003
- **Izvođenje radova na potpornoj konstrukciji na putu Ski centar „Kolašin 1450” – Jezerine - Ski centar „Kolašin 1600”, I i II faza (PR8-PR14 i PR1-PR8)** – U 2019. godini su završeni radovi na izgradnji potpornih zidova.
Izvođači: „Akropolis” d.o.o. Nikšić i „Eurozox” d.o.o. Danilovgrad. Vrijednost: €1.014.049,22
U toku postavljanja putarske mreže za zaštitu kosina, izvođač radova je obavijestio naručioca i stručni nadzor da je na kosini iza zida, došlo do pojave ozbiljne pukotine. Stručni nadzor je Upravi dao svoje mišljenje u kojem nije mogao jasno potvrditi ozbiljnost deformacije, već je predložio angažovanje geologa. U martu 2021. godine je potpisan ugovor za vršenje revizije glavnog projekta osmatranja tla i potporne konstrukcije od PR1 do PR8. Revizija projekta je završena u 2021. godini i projekat je predat izvođaču radova i stručnom nadzoru radi praćenja eventualnih slijeganja tla u toku garantnog perioda.
- **Parking za dnevne skijaše sa kompletnom infrastrukturom uz Baznu stanicu** - Završeni su svi radovi na izgradnji parkinga za dnevne skijaše.
Izvođač I faza: „Tehnoput MNE” Podgorica sa podizvođačima „BB Solar” d.o.o. Podgorica i „Integration systems” d.o.o. Podgorica. Ukupna vrijednost radova: €739.979,94
Izvođač II faza: „Crnagoraput” a.d. Podgorica. Ukupna vrijednost radova: €69.824,99
- **Izrada Glavnog projekta za izgradnju interne saobraćajnice od kružnog toka do trafostanice TS 35/10kV Kolašin 1450-1600** – Ovaj projekat je počeo u 2019. godini i u prethodnom periodu je pripremljen Glavni projekat i završena tehnička revizija projekta. Konačni izvještaj revizije nije kompletiran, usljed neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. Odluka o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za potrebe izgradnje saobraćajnice od kružnog toka do trafostanice TS 35/10 Kolašin 1450-1600, opština Kolašin je Vlada Crne Gore donijela 27.11.2020. godine. Eksproprijacija šest katastarskih parcela je predviđena, ukupne površine 1.945 m² (904/45, 904/47, 904/49, 904/50, 1023/2 i 953/2 - KO Smrčje). Korisnik eksproprijacije je bila Uprava javnih radova.
Ministarstvo finansija sprovodi aktivnosti na imenovanju Ministarstva javnih radova (kao pravnog nasljednika Uprave za javne radove) za nasioća eksproprijacije kako bi se postupak završio u skladu sa zakonskom procedurom. Nakon dobijanja obavještenja od Ministarstva finansija, Ministarstvo javnih radova će nastaviti sa aktivnostima iz svoje nadležnosti.

Takođe, Ministarstvo javnih radova deponovalo je potrebna sredstva za eksproprijaciju na poseban račun.

- **Vodosnabdijevanje Bazne stanice Ski centra „Kolašin 1600“** - Na osnovu prethodno pripremljene Studije izvodljivosti vodosnabdijevanja Ski centra „Kolašin 1600“ pristupilo se radovima na izgradnji sistema vodosnabdijevanja Bazne stanice koji su i završeni u prethodnom periodu.
Objekat vodosnabdijevanja čine: 2 kaptaze, rezervoar kapaciteta 80m³ i cjevovod dužine 2700 m.
Izvođač: „Indel Inženjering“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €164.866,94.
- **Žičara K7 - povezivanje ski centara „Kolašin 1450“ – „Kolašin 1600“** - Žičarom K7 se povezuju ski zone skijališta „Kolašin 1450“ i „Kolašin 1600“. Kapacitet žičare je 2600 skijaša na sat. Žičara je stavljena u funkciju 14.02.2022. godine.
Obrađivač tehničke dokumentacije i izvođač: Konzorcijumom „Doppelmayr – Kolašin“ (2019). Vrijednost: €8.998.000,00.
- **TS 10/0,4 kV za napajanje žičare K7 i 10kV kablovski vod** - Radovi su završeni i upotrebna dozvola dobijena u aprilu 2023. godine. Uprava za kapitalne projekte je potpisala Ugovor o priključenju na distributivni sistem i potpisala „Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje“ sa CEDIS-om 11.12.2023. godine i izmirila finansijske obaveze shodno Ugovoru. Obaveza CEDIS-a je da izvrši priključenje.
Izvođač: „Ramel“ d.o.o. Nikšić. Vrijednost €95.469
- **Ski staze uz žičaru K7** – Projekat za izgradnju 9 km ski staza uz žičaru K7 sa pratećom opremom i signalizacijom je završen.
Glavni projekat i izvođač radova: „Inženjering put“ d.o.o. Podgorica.
Vrijednost: €1.802.900,00.
Revident: „Geotechnics, Project & Consulting“ d.o.o. Podgorica
Sručni nadzor: „Urbi.pro“ d.o.o Podgorica.
U skladu sa izvještajima Uprave za kapitalne projekte, završeni su svi ugovoreni radovi.
- **Sanacija ski staze broj 17 uz žičaru K7** – Staza broj 17 trasom prolazi ispod vijadukta (mosta „Jezerine“) na saobraćajnici ispred tunela „Klisura“ koju je realizovala Uprava za saobraćaj.
Problematika: U donjem dijelu ski staze br. 17, odnosno u blizini polazne stanice žičare K7 došlo je do devastiranja staze, odnosno izvedenih radova, usljed djelovanja potoka koji teče pored staze, ali i radova na susjednim parcelama od strane drugih investitora.
Skijališta Crne Gore, kao Korisnik, su u skladu sa preuzetom obavezom 26.01.2024. godine dostavila tadašnjem Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera „Glavni projekat „Rekonstrukcija skijaške staze broj 17 (broj 8 po Revidovanom Glavnom projektu) u smislu dodatnog obezbjeđenja i sigurnosti skijaša, kroz izradu čvrste zaštitne ograde od profila broj 51 do profila broj 58 (Opšta dokumentacija i Građevinski projekat)“ i „Konačni izvještaj revizije Glavnog projekta“. Dokumentaciju je resorno Ministarstvo dostavilo Upravi za kapitalne projekte na dalje postupanje 01.02.2024. godine.
Uprava za kapitalne projekte je u skladu sa svojim nadležnostima raspisala 17.04.2024. godine javnu nabavku za Rekonstrukciju skijaške staze broj 17 u Ski centru „Kolašin 1600“, procijenjene vrijednosti €243.000 bez PDV-a, međutim nabavka je poništena jer nije bilo pristiglih ponuda.
Uprava za kapitalne projekte je ponovo 12.07.2024. godine raspisala javnu nabavku za Rekonstrukciju skijaške staze broj 17 u Ski centru „Kolašin 1600“, iste procijenjene vrijednosti €243.000, ali je i ova javna nabavka poništena u septembru jer nije bilo pristiglih ponuda.
- **Izgradnja garaže sa uređenjem terena za potrebe skijališta u Kolašinu** - Projekat je realizovan u prethodnom periodu kroz posebnu poziciju u Zakonu o budžetu, a za potrebe kolašinskih ski centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“.

Garaža je predviđena za skijaše i posjetioce skijališta „Kolašin 1450“ i „Kolašin 1600“ koji će koristiti njen parking prostor. Dakle, objekat je planiran za potrebe skijališta u Kolašinu i sastoji se iz pet etaža kaskadno raspoređenih tako da prate postojeću topografiju terena.

Izgradnja objekta planirana je fazno pri čemu svaka faza čini tehničko-tehnološku i funkcionalnu cjelinu koje će nakon završetka izgradnje biti predate Korisniku (Skijalištima Crne Gore) na upotrebu.

Kaskade su definisane modulom za dvosmjerno parkiranje automobila na svakoj etaži. Ukupna površina objekta je 49.067,37 m², a površina I faze je 22.540,75 m², broj parking mjesta u I fazi iznosi 626 za putnička vozila i 8 mjesta za autobuse. Projekat se realizuje po principu „projektuj i izgradi“.

Glavni projekat i Izvođač: „Bemax“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €9.979.000

Revident: „Urbi.pro“ d.o.o. Podgorica

Stručni nadzor: „Urbi.Pro“ d.o.o. Podgorica

Saglasnost Glavnog državnog arhitekta na Idejno rješenje izdato je 06.10.2021. godine.

Nakon završetka izrade i revizije Glavnog projekta, izvršena je prijava građenja 08.08.2022. godine od strane Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma. Izvođač je uveden u posao 19.09.2022. godine.

- **Izgradnja pristupnih puteva za garažu** - Ministarstvo turizma je u 2024. godini informisano od strane Uprave za kapitalne projekte da je planskom dokumentacijom predviđen pristup objektu preko više saobraćajnica, koje se nalaze van Urbanističke parcele predmetnog objekta i da iste nijesu predmet Ugovora koji je Uprava za kapitalne projekte potpisala sa izvođačem „Bemax“ d.o.o. Podgorica 08.04.2020. godine, te da je stoga potrebno da Ministarstvo dostavi neophodnu dokumentaciju i Projektni zadatak za pristupne saobraćajnice Upravi za kapitalne projekte.

U saradnji sa Upravom za saobraćaj pripremljen je „Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta pristupnih saobraćajnica za prilaz garaži za potrebe skijališta u Kolašinu“ koji je dostavljen 13.12.2024. godine na dalje postupanje Upravi za kapitalne projekte.

Nakon sprovedenog postupka javne nabavke, Uprava za kapitalne projekte je 30.12.2024. godine zaključila ugovor za izradu glavnog projekta izgradnje pristupnih saobraćajnica sa „Ding“ d.o.o. iz Podgorice.

- **Vodosnabdijevanje – izgradnja hidrotehničke infrastrukture za potrebe ski centra Kolašin 1600 i Kolašin 1450 sa osnježavanjem** - Izrađeno je Idejno rješenje vodovodnog sistema kojim se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće, sanitarne potrebe, protivpožarnu zaštitu i osnježavanje ski staza planinskih centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“.

Obrađivač Idejnog rješenja: „Sistem-MNE“ d.o.o. Podgorica.

Hronologija i problematika: Opština Kolašin, kao Investitor na projektu, je u jesen 2022. godine dostavila potpisani Projektni zadatak i UTU-e na osnovu kojeg je Uprava za kapitalne projekte pokrenula aktivnosti na raspisivanju javnih nadmetanja za izbor obrađivača i revidenta projektne dokumentacije, izvođača radova i vršioca stručnog nadzora.

Obrađivač tehničke dokumentacije i Izvođač radova na izgradnji hidrotehničke infrastrukture: Konzorcijumom „Sigillum CO“ d.o.o. Podgorica (ugovor 13.01.2023.). Vrijednost €9.183.900
Revident: „Sistem-mne_Institut“ Podgorica. Vrijednost €98.000.

Stručni nadzor: Konzorcijumom „Sistem-mne_Institut“ („Sistem-mne“ d.o.o. Podgorica i Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu). Vrijednost €158.000.

Međutim, problem na realizaciji projekta se javio nakon javne rasprave na kojoj je izlagan Elaborat o zaštiti životne sredine projekta. Zbog odbijajućeg Rješenja Komisije koja je cijenila predmetni Elaborat, kao i pritiska određenog broja građana Investitor tj. Opština Kolašin i Vodovod Kolašin pristupili su izmjeni Projektnog zadatka. (Javna rasprava o Elaboratu procjene uticaja na životnu sredinu: „Izgradnja vodovodnog sistema kojim se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće, sanitarne potrebe, protivpožarnu zaštitu i osnježavanje Ski

staza planinskih centara „Kolašin 1450“ i „Kolašin 1600“, održana je 20.04.2023. godine u Kolašinu.)

Opština Kolašin je Upravi za kapitalne projekte dostavila izmijenjeni Projektni zadatak, Izmijenjenu Odluku, kao i UTU za izradu tehničke dokumentacije za građenje novog objekta NDTS 10/0,4 kV 2x630kVa u zahvatu PPPN „Bjelasica i Komovi“.

Na osnovu dostavljene dokumentacije Uprava za kapitalne projekte je zaključila Anex ugovora o javnoj nabavci - izrada tehničke dokumentacije i izgradnja hidrotehničke infrastrukture za potrebe Ski centra Kolašin po principu „projektuj i izgradi“ u Kolašinu 05.04.2024. godine. Projektant/Izvođač radova je zatražio da se uveća ugovorna cijena za iznos od €1.485.612,32 sa PDV-om.

Dalje, u skladu sa izmijenjenim Projektnim zadatkom, novom Odlukom i UTU projektant je pripremio Elaborat o zaštiti životne sredine i dostavio Sekretarijatu za zaštitu životne sredine Opštine Kolašin. Postupajući po istom, Sekretarijat je dao saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu objekta od opšteg interesa „Izgradnja vodovodnog sistema kojim se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće, sanitarne potrebe, protivpožarnu zaštitu i osnježavanje ski staza planinskih centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“ (26.03.2024.)

Kako je Projektnim zadatkom predviđena izrada Glavnog projekta po fazama (VI - šest faza), pristupilo se izradi projektne dokumentacije za dionice za koje su riješeni imovinsko-pravni odnosi. Revidovane su četiri faze Glavnog projekta, na osnovu čega je Izvođač radova uveden u posao 29.07.2024. godine (izvođeni su radova na fazama IV i VI).

Pitanje vodosnabdijevanja planinskih centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“ bilo je na dnevnom redu sastanka koji je 20. marta 2024. godine organizovala Agencija za investicije Crne Gore. Tom prilikom je od strane predstavnika Opštine Kolašin zatraženo da se predmetno pitanje podigne na državni nivo kako bi se efikasnije sproveo postupak eksproprijacije. Na sastanku je zaključeno da će po pitanju eksproprijacije kod projekta vodosnabdijevanja biti informisana Vlada Crne Gore, kojom će se predložiti utvrđivanje javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti, čime će se stvoriti pretpostavke za rješavanje otvorenog pitanja. U skladu sa diskusijom tokom zasijedanja Skupštine Opštine Kolašin 15. marta 2024. godine, Ministarstvo ekonomskog razvoja je preuzelo obavezu da pripremi Informaciju za Vladu Crne Gore.

Takođe, na navedenoj sjednici Skupštine opštine Kolašin, shodno izmijenjenom Projektnom zadatku, odlučeno je da se s vodoizvorišta uzima 140l/s vode, na način da će 110l/s koje će služiti za vodosnabdijevanje grada tokom zimskih mjeseci biti preusmjeravano za potrebe osnježavanja staza Ski centra Kolašin, a da će 30l/s stalno koristiti objekti u okviru planinskih kompleksa „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“.

- **Izgradnja fiksnog ski lifta tipa „sidro“** - Uprava za kapitalne projekte je sa izvođačem radova „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica potpisala Ugovor 16.08.2023. godine u iznosu od €2.079.855,54, za izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnju novog fiksnog ski lifta tipa „sidro“ na skijalištu „Kolašin 1600“.

Revident Glavnog projekta: „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica (ugovor 15.09.2023.), vrijednost €9.559.

Stručni nadzor: „Dng“ Podgorica (ugovor 06.02.2024.) vrijednost €9.559

Ministarstvo turizma je potpisalo sa kompanijom „CEMA“ Ugovor o vršenju tehničkog pregleda ski liftova ukupne vrijednosti €9.544.

- **Izgradnja fiksnog ski lifta tipa „tanjir“** - Uprava za kapitalne projekte je sa izvođačem radova „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica potpisana je Ugovor 16.08.2023. godine u iznosu od €1.506.315,54, za izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnja novog fiksnog ski lifta tipa „tanjir“ na skijalištu „Kolašin 1600“.

Revident Glavnog projekta: „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica (ugovor 15.09.2023.), vrijednost €9.559.

Stručni nadzor: „Dng“ Podgorica (ugovor 06.02.2024.) vrijednost €9.559

Ministarstvo turizma je potpisalo sa kompanijom „CEMA“ Ugovor o vršenju tehničkog pregleda ski liftova ukupne vrijednosti €9.544.

- **Bob na šinama** - Skijališta Crne Gore su resornom Ministarstvu dostavila inicijativu za pokretanje projekta boba na šinama, kao i „Projektni zadatak za izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnju novog boba na šinama kao sastavnog dijela šestosjedne žičare „K8” - Troglava, u zoni Ski centra „Kolašin 1600” u Kolašinu“.

Uprava za kapitalne projekte je 05.04.2024. godine raspisala javnu nabavku za Izgradnju novog boba na šinama kao sastavnog dijela šestosjedne žičare „K8” – Troglava, u zoni Ski centra „Kolašin 1600” u Kolašinu, vrijednosti €3.000.000 bez PDV-a. Odluka o poništenju javne nabavke je donešena 29.04.2024. godine.

Resorno ministarstvo je informisalo Upravu za kapitalne projekte da se eventualno raspisivanje nove javne nabavke od strane Uprave za kapitalne projekte ne može započeti i sprovoditi bez prethodnih konsultacija sa resornim Ministarstvom.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Sanacija ski staze broj 17 uz žičaru K7** – Staza broj 17 trasom prolazi ispod vijadukta (mosta „Jezerine“) na saobraćajnici ispred tunela „Klisura“ koju je realizovala Uprava za saobraćaj. Problematika: U donjem dijelu ski staze br. 17, odnosno u blizini polazne stanice žičare K7 došlo je do devastiranja staze, odnosno izvedenih radova, usljed djelovanja potoka koji teče pored staze, ali i radova na susjednim parcelama od strane drugih investitora.

Poslije dvije neuspjele javne nabavke za rekonstrukciju skijaške staze broj 17, utvrđena je potreba za raspisivanjem nove javne nabavke, ali i utvrđivanje nove procijenjene vrijednosti, koju obavezu su preuzela Skijališta Crne Gore.

- **Izgradnja garaže za potrebe skijališta u Kolašinu** – Radovi su nastavljeni i u prvoj polovini 2025. godine. Na osnovu informacije dobijene iz Ministarstva javnih radova, radovi se odvijaju u skladu sa usvojenim dinamičkim planom. Do sada su završeni zemljani i armirano-betonski radovi na izradi konstrukcije objekta. Izvođeni su zidarski, izolaterski, krovopokrivački, limarski i instalaterski radovi, kao i radovi na uređenju terena.

Rok za završetak radova je, na osnovu usvojenog dinamičkog plana, 03.12.2025. godine.

- **Izgradnja pristupnih puteva za garažu** – U izvještajnom periodu je izrađeno Idejno rješenje u cilju dobijanja prethodne saglasnosti od strane Uprave za saobraćaj zbog neusaglašenosti između planske dokumentacije i izvedenog regionalnog puta.

- **Izgradnja TS 10/0,4kV „Garaža“** – Ministarstvo turizma je 19.06.2025. godine, nakon što je dobilo projektnu dokumentaciju iz Ministarstva javnih radova, dostavilo Opštini Kolašin - Sekretarijatu za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj, Zahtjev i prateću dokumentaciju za izdavanje građevinske dozvole za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa TS 10/0,4 kV „Garaža“ 1x630kVA sa priključnim 10 kV kablovskim vodom.

- **Vodosnabdijevanje – izgradnja hidrotehničke infrastrukture za potrebe ski centra Kolašin 1600 i Kolašin 1450 sa osnježavanjem** – Investitor: Opština Kolašin

Projektant i Izvođač radova: Konzorcijum „Sigillum CO“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €9.183.900. Anex ugovora od 05.04.2024. godine, uvećana ugovorna cijena za iznos od €1.423.123,94 sa PDV-om. Revident: „Sistem-mne_Institut“ Podgorica. Ugovorena vrijednost iznosi €98.000.

Nadzorni organ: Konzorcijum „Sistem-mne_Institut“ („Sistem-mne“ d.o.o. Podgorica i Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu). Vrijednost: €158.000 bez PDV-a.

Kako je Projektnim zadatkom predviđena izrada Glavnog projekta po fazama (VI - šest faza), pripremljena je projektna dokumentacija za dionice za koje su riješeni imovinsko-pravni odnosi, revidovan je Glavni projekat za navedene faze i Izvođač radova je od strane Uprave za kapitalne projekte 29.07.2024. godine uveden u posao po fazama/dionicama.

Problematika: Radovi se izvode na djelovima trase koji nijesu sporni, ali dinamika izvođenja radova nije u skladu sa očekivanjima, jer se ne može pristupiti radovima duž cijele trase.

Opština Kolašin je tražila da se pitanje neriješenih eksproprijacija podigne na državni nivo kako bi se efikasnije sproveo postupak eksproprijacije.

U izvještajnom periodu je održan sastanak u Vladi Crne Gore na kojem su bili prisutni ministri ekonomskog razvoja, javnih radova, turizma i regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim sektorom i predstavnici Opštine Kolašin i privatnih investitora na lokalitetu „Kolašin 1450“, na kojem je, između ostalog, razgovarano o pitanjima eksproprijacije za potrebe vodosnabdijevanja planinskih i ski centara „Kolašin 1450“ i „Kolašin 1600“.

- **Aktivnosti u cilju obezbjeđivanja alternativnog rješenja vodosnabdijevanja za osnježavanje na Ski centru „Kolašin 1600“** – Ministarstvo turizma je u izvještajnom periodu preduzelo aktivnosti u cilju utvrđivanja da li postoje preduslovi za obezbjeđivanje alternativnog vodosnabdijevanja za osnježavanje na državnom Ski centru „Kolašin 1600“ koje bi omogućilo odvijanje zimske turističke sezone u nedostatku sniježnih padavina.

Naime, kako su na ski centru izgrađena dva nova ski lifta, preduzete su aktivnosti u cilju angažovanja stručnih lica za izradu ispitivanja kojima će se utvrditi da li postoje preduslovi za obezbjeđivanje dovoljne količine vode za formiranje manje akumulacije, a koja bi bila dovoljna za napajanje savremenih tehonoških instalacija za proizvodnju snijega koje bi osnježavale bazni plato skijališta „Kolašin 1600“ na kojem se nalazi ski traka za djecu i početnike, kao i dijela staze uz novi ski lift. Važno je istaći da bi sistem bio komplementaran budućem širem sistemu za vještačko osnježavanje koji će se realizovati nakon što se završi izgradnja vodovoda do kolašinskih skijališta. Aktivnosti su inicirane u cilju obezbjeđivanja uslova za realizaciju zimske sezone 2025/2026 na državnom skijalištu.

Ministarstvo turizma je izradilo Hidrotehničku studiju za potrebe Ski centra „Kolašin 1600“ sa ciljem utvrđivanja trenutnog stanja kaptiranih izvora i utvrđivanja mogućnosti obezbjeđivanja potrebne količine vode za sistem vještačkog osnježavanja. Početkom juna, dostavljena je „Hidrotehnička studija za potrebe ski centra „Kolašin 1600“ za svrhu obezbjeđivanja vode za sistem vodosnabdijevanja i vještačkog osnježavanja“, u kojoj je preporučena sanacija kaptaža svih analiziranih izvora i izgradnja novog cjevovoda, a zaključeno je i da se sa ispitivanih izvora može obezbijediti vodosnabdijevanje turističkog centra, u određenim periodima godine u potpunosti, dok tokom ljetnje i zimske sezone djelimično, a višak vode bi se mogao koristiti za punjenje akumulacije iz koje bi se osnježavao dio staza za početak skijaške sezone. Pristupilo se i izradi projektne dokumentacije za sanaciju postojećeg sistema sa kojeg se snabdijeva Ski centar „Kolašin 1600“ vodom.

- **Sanacija stuba br. 4 šestosjedne žičare K7 „Klisura“** – U drugoj polovini 2024. godine, kao i u izvještajnom periodu, odvijala se komunikacija između privatnog investitora „Ski Resort – Kolašin 1450“ na objektima na susjednim parcelama šestosjedne žičare K7 „Klisura“ i Skijališta Crne Gore u vezi sanacije predmetnog stuba (oštećenje je nastalo usljed izgradnje objekata u neposrednoj blizini suba).

Ministarstvo turizma je organizovalo sastanak sa predstavnicima investitora „Ski resort – Kolašin 1450“ i Skijališta Crne Gore u cilju uključivanja u predmetnu problematiku, dobijanja informacija o trenutnom statusu projekta i definisanja rokova za dalje aktivnosti, a sve u svrhu pripreme za nastupajuću zimsku sezonu. Na pomenutom sastanku Ministarstvo turizma je informisano da je u toku tenderski postupak za izbor Izvođača radova na sanaciji stuba kao i da su pribavljene ponude od dva izvođača. Ministarstvo turizma preduzima aktivnosti u cilju koordinacije i obezbjeđivanja uslova za efikasno okončanje tenderskog postupka.

- **TS 10/0,4 kV za napajanje žičare K7 i 10kV kablovski vod** - Problematika: Nemogućnost priključenja zbog ne dozvoljavanja vlasnika privatnih parcela da se preko istih izvode radovi. Neophodno je dobijanje saglasnosti.

- **Izgradnja fiksnih ski liftova tipa „sidro“ i tipa „tanjir“** - Ministarstvo turizma je potpisalo sa kompanijom „CEMA“ Ugovor o vršenju tehničkog pregleda ski liftova ukupne vrijednosti €9.544. Izvršen je tehnički prijem, a nakon toga izdata i upotrebna dozvola za oba ski lifta. Međutim, s obzirom da su nakon zimske sezone 2024/2025 uočeni određeni nedostaci (koje nije bilo moguće uočiti usljed prisustva sniježnog pokrivača) informisano je Ministarstvo javnih radova, kao i izvođač radova da iste otkloni do naredne zimske sezone 2025/2026.
- **Osvjetljavanje skijaških staza uz ski liftove tipa „tanjir“ i „sidro“** – Ministarstvo turizma, u saradnji sa Skijalištima Crne Gore, pokrenulo je proceduru pripreme projektne dokumentacije (Projektnog zadatka) za osvjetljavanje skijaških staza uz ski liftove na državnom skijalištu Kolašin 1600, kojim se predviđa izrada tehničke dokumentacije na nivou Idejnog rješenja i Glavnog projekta za izgradnju novih objekata osvjetljavanja skijaških staza uz ski liftove, kao i izgradnja istih po principu „projektuj i izgradi“, procijenjene vrijednosti €1.200.000 bez PDVa.

Predlog mjera za realizaciju:

- Intenzivirati aktivnosti na sanaciji stuba broj 4 šestosjedne žičare K7 „Klisura“.

Obrazloženje:

Potrebno je da Ministarstvo turizma koordinira aktivnosti na sanaciji stuba broj 4, u cilju stavljanja u funkciju žičare K7 „Klisura“ za predstojeću zimsku sezonu 2025/2026.

- Intenzivirati aktivnosti na izgradnji novih projekata koji unapređuju ponudu na skijalištu i izvršiti sanaciju na objektima koji su već izgrađeni, a u cilju stavljanja u funkciju svih sportskih infrastrukturnih kapaciteta na ski centru.

Obrazloženje:

Potrebno je Ministarstvo javnih radova da intenzivira aktivnosti na izgradnji i sanaciji skijaške i sportske infrastrukture (raspisivanje javne nabavke za osvjetljavanje ski staza i otklanjanje nedostataka na ski liftovima) koja se može staviti u funkciju za predstojeću zimsku sezonu 2025/2026.

- Neophodno je da Opština Kolašin u saradnji sa relevantnim institucijama preduzme aktivnosti na rješavanju otvorenih pitanja i izgradnji vodovoda do planinskih centara i skijališta.

Obrazloženje:

Potrebno je intenzivirati realizaciju izgradnje sistema za vodosnabdijevanje do planinskih centara „Kolašin 1450“ i „Kolašin 1600“ i prostora cjelokupnog skijališta, a na kojima se gradi i skijaška infrastruktura i smještajni objekti.

- Neophodno je da Opština Kolašin u saradnji sa relevantnim institucijama preduzme aktivnosti na rekonstrukciji lokalnog puta od Kolašina do skijališta.

Obrazloženje:

U cilju nesmetanog odvijanja saobraćaja na putnom pravcu od Kolašina do kolašinskih skijališta, a posebno uzimajući u obzir otvaranje tunela „Klisura“, čime je intenziviran saobraćaj na ovom potezu, neophodno je preduzeti mjere na rekonstrukciji puta od Kolašina do skijališta, koji je u jako lošem stanju i čiji je kolovoz uzak.

- Neophodno je da Ministarstvo turizma, u saradnji sa Ministarstvom javnih radova, preuzme aktivnosti u cilju sanacije postojećeg vodosnabdijevanja uslužno-servisnih objekta na Ski centru „Kolašin 1600“ radi obezbjeđivanja alternativnog rješenja vodosnabdijevanja za prelazno osnježavanje na Ski centru „Kolašin 1600“, koje će omogućiti odvijanje zimske sezone u slučaju nedostatka prirodnog sniježnog pokrivača.

Obrazloženje:

Potrebno je da Ministarstvo turizma preduzme aktivnosti zajedno sa Ministarstvom javnih radova i Skijalištima Crne Gore u cilju sanacije postojećeg vodosnabdijevanja uslužno-servisnih objekta na Ski centru „Kolašin 1600“ i korišćenja identifikovanih alternativnih izvora vode za obezbjeđivanje dovoljne količine vode za napajanje opreme koja bi osnježavala bazni plato skijališta Kolašin 1600 na kojem se nalazi ski traka za djecu i početnike, kao i dio staze uz novi ski lift. Sve navedeno u cilju obezbjeđivanja uslova za realizaciju zimske sezone na državnom skijalištu, a posebno imajući u vidu činjenicu da se realizacija projekta „Vodosnabdijevanje – izgradnja hidrotehničke infrastrukture za potrebe ski centra Kolašin 1600 i Kolašin 1450 sa osnježavanjem“ odvija usporenom dinamikom i da projekat ima brojna otvorena pitanja.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Kolašin 1600“ (uključujući i garažu) Pregled realizovanih investicija, po godinama											
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Plan 2025 / realizovano 2025
Realizovano	1.428.496	2.994.401	6.497.903	4.919.922	2.660.256	4.456.114	3.254.183	7.236.586	5.389.476	8.974.953	3.015.005 / 16.152,54

Od početka realizacije projekta Ski centar „Kolašin 1600“ do sada je ukupno investirano €47.828.442,54, od čega je u prvoj polovini 2025. godine, odnosno u izvještajnom periodu, realizovano €16.152,54.

Ski centar „Žarski“, Mojkovac

Zona planinskog centra Žarski se nalazi u sjevernom dijelu područja Bjelasice na teritoriji opština Mojkovac i Bijelo Polje i obuhvata područje površine 1.550 ha na nadmorskoj visini od 1650 m. Najveći dio planiranog baznog područja Žarski se nalazi u opštini Mojkovac, a manji dio u opštini Bijelo Polje.

Lokacija je detaljno razrađena Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi i Detaljnom razradom lokaliteta Žarski. U skladu sa Planom bazno naselje planinskog centra će se sastojati od zone parkinga na ulazu u bazno naselje, zone sa objektima centralnog naselja sa hotelima, apartmanima, recepcijom i javnim sadržajima, zone zasebnih grupacija sa objektima jednoporodičnih i višeporodičnih smještajnih jedinica i površina za polazište ski liftova.

Unutar baznog naselja, u skladu sa Detaljnom razradom lokaliteta Žarski, planirana je mreža pješačkih komunikacija koja će povezivati sve sadržaje naselja i omogućavati prirodno kretanje korisnicima, prateći konfiguraciju terena. Zona ski staza je interpolirana u zonu baznog naselja na način da obezbjeđuje idealnu dostupnost skijašima. U sklopu uređenja terena planirani su

trgovi, zelene površine kao i sportski tereni. Planirana neto površina parcela u baznom području Žarski iznosi 67,3 hektara. Planirano je ukupno 6.796 kreveta na osnovu pretpostavke broja ležaja po hektaru. Oko 4.031 skijaš se može planirati na osnovu predloženog parkinga sa dodatnih 3.819 skijaša na osnovu broja ležaja. U samom centru naselja može se planirati 3.629 kreveta i 2.352 skijaša. Detaljnom razradom je predviđena gradnja 14 hotela.

Vlada Crne Gore je 2016. godine započela niz aktivnosti u skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi u cilju stvaranja infrastrukturnih pretpostavki za valorizaciju prostora budućeg planinskog centra, pa se stoga odvijaju značajne infrastrukturne aktivnosti na budućem skijalištu Žarski. Pripremljen je Investicioni elaborat 2016. godine kojim je izvršena procjena potrebnih sredstava i dinamika realizacije za stvaranje infrastrukturnih preduslova za izgradnju novog Ski centra „Žarski“. Projekat razvoja Ski centra „Žarski“ je zamišljen kao višegodišnji projekat koji se finansira kroz Kapitalni budžet Crne Gore i kojim se obezbjeđuje osnovna infrastruktura skijališta, a sve u cilju kreiranja preduslova za valorizaciju prostora predviđenog za izgradnju baznog naselja, odnosno planinskog centra Žarski.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Izvođenje radova na izgradnji puta Vragodo – Vrioca – Žarski katun – I faza** – izgradnja puta u dužini od 5,3 km izvodi se u dvije faze.
Radovi na izgradnji puta **I faze** u dužini 2,3 km u probouju puta su završeni (do PR 180), a ukupna vrijednost radova je €1.132.133,88.
Izvođač: IGP „Fidija“ d.o.o. Podgorica.
- **Izvođenje radova na izgradnji puta Vragodo – Vrioca – Žarski katun – II faza** - Projektom II faze obuhvaćeni su zemljani radovi na probouju **II faze puta** u dužini od oko 3 km, izrada potpornih zidova i propusta II faze, postavljanje 10 kV kabla, a asfaltni radovi i saobraćajna oprema i signalizacija postavljaju se na cijeloj dužini trase (I i II faza - 5,3 km).
U okviru II faze završeni su zemljani radovi na probouju II faze puta, pločasti propusti i izrada potpornih konstrukcija.
Glavni projekat: „Inter project“ d.o.o. Podgorica
Revident: „Vu-Ti inženjering“ d.o.o. Bar
Izvođač: „Toškovići“ d.o.o. Podgorica (ugovor 13.12.2017.). Vrijednost radova: €1.878.499,21
Stručni nadzor: „Ding“ d.o.o. Podgorica
Problematika koja prati realizaciju ovog projekta su neriješeni imovinsko-pravni odnosi koji su u nadležnosti Opštine Mojkovac, odnosno nezadovoljstvo mještana projektnim rješenjem.
Da bi se nastavilo sa radovima II faze puta, sanacijom kosina i radovima na spoju I i II faze puta Uprava za kapitalne projekte je zaključila 12.11.2020. godine Ugovor sa obrađivačem dopune Glavnog projekta, „Kov atelje“ d.o.o. Nikšić, vrijednosti €13.189. Ugovor sa revidentom dopune Glavnog projekta, „Građevinski nadzor i laboratorijska ispitivanja“ a.d. Podgorica, Uprava je zaključila 12.01.2021. godine, vrijednost €5.324,00. Izrada dopune Glavnog projekta je završena.
Međutim, zbog mnogobrojnih problema na trasi puta, Uprava za kapitalne projekte je 28.12.2022. godine raspisala novu javnu nabavku za izbor projektanta za izradu Glavnog projekta za završetak svih preostalih radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun. Ugovor je zaključen 23.06.2023. godine sa „Geotechnics, Projects & Consulting“ d.o.o. Podgorica za izradu Glavnog projekta za završetak svih radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun, a sa „Civil Engineering“ d.o.o. Podgorica zaključen je Ugovor 02.06.2023. godine za reviziju Projekta. Pristupilo se izradi projektne dokumentacije i Glavni projekat za završetak svih radova na izgradnji puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun je 12.12.2023. godine predat na reviziju. Glavni projekat za završetak radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun je revidovan i dostavljen Upravi za kapitalne projekte u oktobru 2024. godine.

- **Izgradnja puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun (potporne konstrukcije) I i II faza** - Nakon izgradnje **I faze puta**, došlo je do obrušavanja kosina urađenih po projektu i do pojave klizišta. Izrađen je projekat sanacije kosina na I fazi puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun, koji se izvodio u dvije faze. Prvom fazom je obuhvaćena izrada zidova 5 i 6, a drugom fazom izrada preostalih 7 od ukupno 9 zidova na I fazi trase puta. Svi ugovoreni radovi su završeni i dostavljen je konačni izvještaj stručnog nadzora o izvedenim radovima.
Izvođači radova: „Toškovići“ d.o.o. Podgorica i „Eko reciklaža“ d.o.o. Podgorica
Vrijednost projekta je €1.183.890,85.
- **Izvođenje radova na sanaciji nestabilnih kosina na lokalitetu Ski centra „Žarski“, opština Mojkovac** - Zbog pojave klizišta i odrona kosina izvedenih po projektu na trasi **II faze** izgradnje puta Vragodo - Vrioca - Žarski katun, bilo je neophodno da se uradi projekat sanacije nestabilnih kosina, odnosno izrada potpornih zidova. U prethodnom periodu su potpisani ugovori sa obrađivačem glavnog projekta, revidentom glavnog projekta i izvođačem radova, kao i stručnim nadzorom.
Problematika: Izvođač radova je izvršio prijavu građenja 19.04.2021. godine, čime su se stekli uslovi za otpočinjanje radova na sanaciji kosina, međutim, Zakonom o budžetu za 2021. godinu nijesu opredijeljena finansijska sredstva za realizaciju projekta i izvođač radova nije otpočeo sa radovima.
Obrađivač Glavnog projekta: „Ding“ d.o.o. Podgorica
Revident Glavnog projekta: „Kov atelje“ d.o.o. Podgorica
Izvođač: „Koding“ d.o.o. Podgorica, vrijednost radova €323.570,55.
Stručni nadzor: „Monteput“ d.o.o. Podgorica
- **Izvođenje radova na izgradnji izmijenjene trase puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun, posljednjih 500 m** - Prilikom izrade projektne dokumentacije puta Vragodo - Vrioca - Žarski katun nije bila poznata tačna lokacija objekta Bazne stanice, te je neophodno bilo izvršiti ponovno projektovanje posljednjih 500 m puta do ski centra.
Projekat detaljnih geotehničkih istraživanja, izrađen u 2021. godini, je dostavljen projektantu i revidentu izmijenjene trase puta.
Projektant je u decembru 2021. godine dostavio revidentu elektronsku verziju projekta, a na koju je revident dostavio primjedbe.
Revidovan glavni projekat je Upravi za kapitalne projekte dostavljen u julu 2023. godine.
Obrađivač glavnog projekta: „Ding“ d.o.o. Podgorica (ugovor 13.12.2019.)
Revident: „Europrojekt“ d.o.o. Podgorica (ugovor 26.11.2021.)
Uprava za kapitalne projekte je raspisala javno nadmetanje za izbor izvođača radova 03.09.2024. godine. Ugovor sa izvođačem radova „Gradnja inženjering MNE“ d.o.o. Podgorica je zaključen 18.12.2024. godine, na iznos od €982.510,81 sa PDV-om.
Takođe, Uprava je potpisala Ugovor sa stručnim nadzorom „N&B Inženjering i konsalting“ d.o.o. iz Nikšića je zaključen 26.12.2024. godine, na iznos od €10.648,00 sa PDV-om.
- **Bazna stanica Ski centra „Žarski“** - (Izgradnja servisno-ugostiteljskog objekta sa parkiralištem za potrebe Ski centra „Žarski“) - Površina objekta bazne stanice je 1998,67m², spratnost prizemlje i sprat. Realizacija ovog projekta planirana je u dvije faze, po principu „projektuj i izgradi“. Prva faza obuhvata: izvođenje radova na izgradnji i opremanju ugostiteljskog objekta sa prilaznim platoima i prilaznom stazom za skijašnicu i izgradnji izvoda instalacija infrastrukturnih priključenja, a II faza obuhvata: izgradnju parkirališta i uređenje terena.
Javno nadmetanje za izbor obrađivača Glavnog projekta i izvođača radova I faze je raspisano 31.12.2018. godine. Uprava za kapitalne projekte je Ugovor sa obrađivačem Glavnog projekta i izvođačem radova I faze, „Naš Mojkovac“ iz Podgorice zaključila 12.04.2019. godine, na iznos od €1.478.000,00.
Revident Glavnog projekta je „Geotechnics, Project & Consulting“ d.o.o. iz Podgorice, a stručni nadzor I faze je „Decom Montenegro“ d.o.o. iz Podgorice.

Završena je izrada i revizija Glavnog projekta i izvedeni su zemljani radovi i radovi na izradi armirano - betonskih temelja objekta, a izvođeni su radovi na izradi armirano-betoniranskih zidova i stubova suterena. Usljed nepovoljnih vremenskih uslova radovi su privremeno obustavljeni i gradilište je konzervirano početkom decembra 2020. godine i od tada radovi više nijesu izvođeni.

Početkom jula 2021. godine izvođač radova („Naš Mojkovac“ Podgorica) je, usljed nastupanja promijenjenih okolnosti na tržištu materijala i radne snage usljed Covid krize, zatražio izmjenu ugovorene cijene izvođenja radova, sporazumni raskid ili zamrzavanje ugovora do normalizacije tržišta. Uprava za kapitalne projekte je potpisala Sporazum o raskidu ugovora 24.07.2023. godine.

Tadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je 25.07.2023. godine informisalo Upravu za kapitalne projekte o potrebi ponovnog raspisivanja javne nabavke za nastavak izgradnje privremenog ugostiteljskog objekta sa rentiranjem sportske opreme za potrebe Ski centra „Žarski“.

Uprava za kapitalne projekte je 29.12.2023. godine raspisala javne nabavke za Izvođenje radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac vrijednosti €2.000.000 bez PDV-a, koja je poništena 26.02.2024. godine jer nije bilo ponuda. Ponovljeno javno nadmetanje za izbor izvođača radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac je raspisano 17.06.2024. godine, procijenjene vrijednost iznosi €2.500.000,00 je poništeno jer nije bilo pristiglih ponuda.

Javna nabavka za Stručni nadzor nad izvođenjem radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac Uprava je raspisala 29.12.2023. godine, vrijednosti €100.000 i Ugovor sa „URBI.PRO“ d.o.o. Podgorica je potpisan 24.04.2024. godine.

Nova javna nabavka za Izvođenje radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac, vrijednosti €3.242.349,72 bez PDV-a, je raspisana 11.10.2024. godine.

- **Primarna elektroenergetska infrastruktura** je planirana u sklopu izgradnje Ski centra „Cmiljača“. U prethodnom periodu pojavili su se ozbiljni problemi prilikom izgradnje Dalekovoda DV 35kV TS 110/35kV „Ribarevine“– TS 35/10kV „Cmiljača“.

Dakle, izgradnja dalekovoda od TS „Ribarevine“ 110/35 kV do TS „Cmiljača“ 35/10 kV predviđena je kao dio elektroenergetske infrastrukture za napajanje i kompleksa Cmiljača i kompleksa Žarski.

- **Sekundarna elektroenergetska infrastruktura** – U prethodnom periodu su vršene aktivnosti na pripremi tenderske dokumentacije za izradu projekta sekundarne elektroenergetske infrastrukture koja će se dijelom izgraditi u sklopu buduće saobraćajnice između Cmiljače i Žarskog.

Problematika: Potrebno je napomenuti da se u prethodnom periodu Ministarstvo intenzivno bavilo rješavanjem problematike iz prethodnog perioda i pribavljanjem relevantne dokumentacije i podataka u cilju pripreme kvalitetnog „Projektnog zadatka za izradu Glavnog projekta trafostanice TS 10/0,4kV, 2x1000kVA „Z4““ i „Projektnog zadatka za izradu Glavnog projekta priključnog 10kv kablovskog voda za napajanje trafostanice TS 10/0,4kv „Žarski“ i priključnog 10kV kablovskog voda“, kako se ne bi događali propusti prilikom faze izvođenja radova. Nakon finalizovanja projektnih zadataka, u drugoj polovini 2023. godine isti su dostavljeni Upravi za kapitalne projekte na dalje postupanje.

Uprava za kapitalne projekte je sproveda javne nabavke i potpisala Ugovor sa obrađivačem glavnog projekta za izradu Glavnog projekta trafostanice TS 10/0,4kV, 2x1000kVA „Z4“ i priključnog 10kV kablovskog voda sa „Yawel“ d.o.o. Podgorica 18.07.2023. godine, kao i Ugovor sa revidentom glavnog projekta „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica zaključen 06.10.2023. godine.

Revidovani Glavni projekat završen je u aprilu 2024. godine za izgradnju trafostanice TS 10/0,4 kV „Z4“ i priključnog 10 kV kablovskog voda.

Uprava za kapitalne projekte je sprovedla javne nabavke i potpisala Ugovor sa obrađivačem glavnog projekta za izradu Glavnog projekta 10 kV voda od TS 35/10 „Cmiljača“ do TS 10/0,4 kV bazna stanica „Žarski“ sa „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica 13.10.2023. godine, kao i Ugovor sa revidentom glavnog projekta „Diagram“ d.o.o. Podgorica zaključen 13.10.2023. godine.

- **Izrada projektne dokumentacije vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra „Žarski“** - U 2018. godini je poništen tender za izradu Hidrotehničke studije, nakon čega je tadašnje Ministarstvo održivog razvoja i turizma početkom oktobra 2020. godine dostavilo dopunjen i potpisan projektni zadatak, na osnovu koga je Uprava javnih radova sprovedla proceduru javne nabavke za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu Glavnog projekta vodosnabdijevanja I faze uslužno-servisnih objekata. Javno nadmetanje za izbor obrađivača Glavnog projekta je raspisano početkom decembra 2020. godine, ali je isto i poništeno u julu 2021. godine.

Upravi za kapitalne projekte je 09.05.2023. godine iz Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma dostavljena na mišljenje dokumentacija, koju je Opština Mojkovac dostavila (Hidrotehnička studija za lokaciju planinskog centra „Cmiljača“ na Bjelasici kod Bijelog Polja, Opština Bijelo Polje, zatim, Odluka o određivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – vodovoda sa pratećim elementima (dio faze I na teritoriji opštine Mojkovac) za snabdijevanje objekata „Bazne stanice – Žarski, lokalitet Žarski na Bjelasici, opština Mojkovac, broj 01-040/20-380 od 09.03.2020. godine, predlog Programskog zadatka sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije lokalnog objekta od opšteg interesa - vodovoda sa pratećim elementima (dio faze I na teritoriji opštine Mojkovac) za snabdijevanje objekata „Bazne stanice – Žarski, lokalitet Žarski na Bjelasici, opština Mojkovac, Mišljenje Opštine Mojkovac, odnosno Sekretarijata za uređenje prostora i održivi razvoj, broj 09-322/20-354 od 09.03.2020. godine kao i urbanističko-tehničke uslove broj 09/2-352/19-22-769 od 08.05.2019. godine).

Uprava za kapitalne projekte je razmotrila dokumentaciju koja je dostavljena iz Opštine Mojkovac i Opština Mojkovac je kompletirala dokumentaciju po instrukcijama Uprave za kapitalne projekte. Opština Mojkovac je Upravi za kapitalne projekte dostavila početkom marta 2024. godine „*Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta vodosnabdijevanja I faze uslužno-servisnih objekata na lokaciji planinskog centra „Žarski“ na Bjelasici u putnom pojasu saobraćajnice Vragodo-Katun Žarski-Vrioci dužine cca 1800 m, u zahvatu PUP-a Mojkovac*“.

Uprava za kapitalne projekte raspisala pozive za izbor projektanta i revidenta.

Ugovor sa obrađivačem glavnog projekta „Nik Com“ d.o.o. iz Nikšića je zaključen 10.12.2024. godine na iznos od €114.641.

Ugovor sa revidentom glavnog projekta „B-Ril Inženjering“ d.o.o. iz Nikšića je zaključen 04.12.2024. godine na iznos od €6.987.

- **Nabavka žičare šestosjeda Z4** - U 2019. godini je potpisan Ugovor sa obrađivačem tehničke dokumentacije i izvođačem radova, „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica u vrijednosti €8.990.700. Završena je izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta i sprovedene su aktivnosti na nabavci opreme. Takođe, izvršena je i prijava radova (2020. godine) na dijelu katastarskih parcela na kojima se ne sprovodi postupak eksproprijacije i izvođač je uveden u posao.
- **Ski staze uz žičaru Z4** - Potpisan je ugovor po principu „projektuj i izgradi“ za izgradnju oko 9,5 km ski staza uz buduću žičaru Z4 sa „Gradnja inženjering MNE“ d.o.o. Podgorica, vrijednosti €1.899.700. Završena je izrada i revizija projektne dokumentacije. Izvršena je prijava radova (2020. godine) na dijelu katastarskih parcela na kojima se ne sprovodi postupak eksproprijacije i izvođač je uveden u posao 2020. godine. Radovi su u prvoj polovini 2022. godine izvođeni na katastarskim parcelama na kojima je završen postupak eksproprijacije. Završeno je preko 80% ugovorenih radova.

- **Izgradnja puta u cilju povezivanja baznog naselja Cmiljača sa planinskim centrom Žarski** – Planirano je da se predviđena saobraćajnica nadoveže na planirani put Ravna Rijeka – Jasikovac - Cmiljača, kroz planirano bazno naselje „Cmiljača“, do objekta Bazne stanice „Cmiljača“ i od Bazne stanice „Cmiljača“ prema planinskom centru i Baznoj stanici „Žarski“. U 2020. godini su potpisani ugovori sa obrađivačem Idejnog rješenja i Glavnog projekta „Civil engeneer“ d.o.o. Podgorica i revidentom glavnog projekta „Oliver ing“ d.o.o. Budva.
- **Povezivanje žičarom ski centara na lokalitetima „Žarski“ i „Cmiljača“** – Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 06.11.2020. godine, donesen je Zaključak o predlogu raskida ugovora zaključenog između Uprave javnih radova, kao naručioca i „Novi Volvox“ d.o.o. kao izvođača za usluge projektovanja i izvođenja radova na izgradnji šestosjedne žičare i 4 km ski staza na lokaciji „Savin kuk“, sa predlogom da se nabavljene instalacije žičare za potrebe skijališta „Savin kuk“ iskoriste za spajanje ski centara u izgradnji „Žarski“ i „Cmiljača“. Istim Zaključkom zadužena je tadašnja Uprava javnih radova da pokrene proceduru sporazumnog raskida ugovora.
Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 27.11.2020. godine, Vlada je prihvatila Sporazum o raskidu ugovora zaključenog između Uprave javnih radova, kao Naručioca i Izvođača.
Nakon zaključivanja sporazuma, nabavljena žičara je od strane Izvođača, posredstvom Uprave javnih radova, zapisnički predata preduzeću „Skijališta Crne Gore“ d.o.o. Mojkovac na skladištenje i čuvanje.
Problematika: Od kraja novembra 2020. godine nije se pristupilo sprovođenju Zaključka Vlade Crne Gore (broj 07-5014 od 06.11.2020.) o postavljanju instalacije za spajanje ski centara u izgradnji „Žarski“ i „Cmiljača“, kao ni određivanju eventualne druge pozicije za postavljanje kupljene instalacije.
Instalacija žičare se trenutno nalazi lagerovana na tri lokacije: u magacinskom prostoru u Kolašinu, Bakovići bb, kompanije AD „Ski Resort - Kolašin 1450“, u magacinskom kompleksu „Cерово“ kojim upravlja Opština Bijelo Polje i u skladištu u opštini Mojkovac.
Opština Mojkovac je 24.04.2024. godine dostavila resornom Ministarstvu dokumentaciju za projekat žičare koja bi povezivala ski centre u izgradnji „Žarski“ i „Cmiljača“.
U Ministarstvu je analizirana vlasnička struktura projektnim zadatkom predložene trase žičare. Naime, uvidom u dostavljenu opštinsku „Odluku o određivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa: žičara na lokaciji dijela KO Bjelojevići, opština Mojkovac“ (br. 01-018/23-1168 od 15.05.2023.) i „Programski zadatak sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – žičare na lokaciji dijela KO Bjelojevići, opština Mojkovac za potrebe Skijališta Crne Gore i Ski centra „Žarski““ (br. 01-018/23-1168 od 15.05.2023.), čiji sastavni dio je i skica trase žičare, utvrđena je vlasnička struktura parcela u KO Bjelojevići, opština Mojkovac i KO Majstorovina, opština Bijelo Polje.
Od ukupno 15 parcela preko kojih je predviđena trasa instalacije žičare, 9 je u privatnom vlasništvu, 5 u državnom, a jedna je u vlasništvu države i privatnog lica.
- **Adaptacija objekta za potrebe Skijališta Crne Gore u Mojkovcu** - Projektnom dokumentacijom predviđena je adaptacija dijela postojećeg objekta koji je u vlasništvu Opštine Mojkovac, a za potrebe DOO „Skijališta Crne Gore“ Mojkovac. Poslovni prostor se sastoji od: ulaznog hodnika, stepeništa, toaleta, portirnice i čajne kuhinje u prizemlju. Na spratu se nalazi veliki centralni hodnik sa osam prostorija raspoređenih oko njega. Površina objekta iznosi 188,90 m², a spratnost objekta je prizemlje i sprat. Svi ugovoreni radovi su završeni i izvršena je primopredaja objekta Korisniku – Skijališta Crne Gore.
Na realizaciji projekta u prethodnom periodu ukupno je realizovano €138.138,00.
- **Regionalni put Mojkovac-Vragodo-Lubnice dužine 8,5 km** – Preko tadašnje Uprave javnih radova je završena izrada i revizija projektne dokumentacije (vrijednost €24.474).
Dalje aktivnosti na realizaciji projekta je sprovodila **Uprava za saobraćaj** i put je rekonstruisan krajem 2023. godine.

- **Most na rijeci Tari - povezivanje regionalnog sa magistralnim putem cca L=220 m** - Preko tadašnje Uprave javnih radova je završena izrada i revizija projektne dokumentacije (vrijednosti €49.030). Dalje aktivnosti na realizaciji projekta sprovodi **Uprava za saobraćaj**.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma formiralo je u maju 2023. godine Operativni tim za praćenje realizacije projekata „Ski centar Žarski“, opština Mojkovac i Ski centar „Cmiljača“, opština Bijelo Polje, a koji su činili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Uprave za kapitalne projekte, Uprave za saobraćaj, Skijališta Crne Gore, CEDIS-a, Opštine Bijelo Polje i Opštine Mojkovac. Operativni tim je do jeseni 2023. godine održao više sastanaka u cilju rješavanja otvorenih pitanja na realizaciji projekata.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Izvođenje radova na izgradnji puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun - II faza** – Nakon regulisanja imovinsko-pravnih odnosa, koji su u nadležnosti Opštine Mojkovac i Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstvo javnih radova u saradnji sa Izvođačem radova i Stručnim nadzorom razmatra mogućnost nastavka realizacije Ugovora.
- **Izvođenje radova na sanaciji nestabilnih kosina na lokalitetu Ski centra „Žarski“, opština Mojkovac** – Radovi na objektu nijesu izvođeni od 2022. do 2025. godine.
Problematika: U Ministarstvu javnih radova u toku je utvrđivanje statusa Ugovora sa izvođačem radova.
- **Izvođenje radova na izgradnji izmijenjene trase puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun, posljednjih 500 m** - Sekretarijat za urbanizam Opštine Mojkovac je 30.05.2025. godine izdao građevinsku dozvolu za izgradnju saobraćajnice Vragodo – Vrioca - Žarski katun, dužine 500m, i Izvođač radova je uveden u posao.
- **Bazna stanica** (Izgradnja servisno-ugostiteljskog objekta sa parkiralištem za potrebe Ski centra „Žarski“) – Ugovor sa izvođačem „BB Solar“ d.o.o. Podgorica potpisan je 26.02.2025. godine, a vrijednost radova sa PDVom iznosi €3.892.950,88.
- **Izrada projektne dokumentacije vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra „Žarski“** – U toku je izrada projektne dokumentacije.
- **Nabavka žičare šestosjeda Z4** - U 2024. i prvoj polovini 2025. godine radovi se nijesu izvodili.
Problematika: Nakon regulisanja imovinsko-pravnih odnosa, koji su u nadležnosti Opštine Mojkovac i Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, nastaviće se radovi.
- **Ski staze uz žičaru Z4** - U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti.
Problematika: Nakon regulisanja imovinsko-pravnih odnosa, koji su u nadležnosti Opštine Mojkovac i Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, nastaviće se radovi.
- **Izgradnja puta u cilju povezivanja baznog naselja Cmiljača sa planinskim centrom Žarski** – Glavni projekat je završen i upućen na reviziju. Glavni projekat je rađen na osnovu usvojenog Idejnog rješenja (saglasnost na Idejno rješenje su dale opštine Mojkovac i Bijelo Polje) i predviđeno je polaganje 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Cmiljača“ do TS 10/0,4 kV bazna stanica „Žarski“ trasom ovog puta.
Nakon pregleda, Glavni projekat je vraćen na doradu Projektantu. U toku su dopune projekta shodno izvještaju revizije.
- **Primarna i sekundarna elektroenergetska infrastruktura** –
- **Izgradnja dalekovoda od TS „Ribarevine“ 110/35 kV do TS „Cmiljača“** - Dobijena je građevinska dozvola i u toku je uvođenje izvođača u posao.

- Revidovani Glavni projekat završen je u aprilu 2024. godine za izgradnju trafostanice TS 10/0,4 kV „Z4“ i priključnog 10 kV kablovskog voda. Uprava za kapitalne projekte će raspisati javnu nabavku za izgradnju objekta kada se završi izgradnja Dalekovoda Ribarevine-Cmiljača, kojim se obezbjeđuje elektro snabdijevanje budućeg ski centra.
- U toku je izrada projektne dokumentacije za izgradnju 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Cmiljača“ do TS 10/0,4 kV bazna stanica „Žarski“, koja je uslovljena izradom projekta puta koji povezuje ski centre Žarski i Cmiljača.
- **Povezivanje žičarom ski centara na lokalitetima „Žarski“ i „Cmiljača“** – U Ministarstvu je analizirana vlasnička struktura predložene trase žičare. Kako je od ukupno 15 parcela preko kojih je predviđena trasa instalacije žičare 9 u privatnom vlasništvu, 5 u državnom, a jedna je u vlasništvu države i privatnog lica, neophodno je da Opština Mojkovac u saradnji sa Ministarstvom turizma i Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine započne proceduru eksproprijacije privatnog zemljišta na trasi žičare.
- **Rekonstrukcija puta Mojkovac-Lubnice, dionica Mojkovac-Vragodo – Izgradnja mosta preko rijeke Tare (Podbišće)** – Most povezuje regionalni sa magistralnim putem (cca L=220 m). **Uprava za saobraćaj** je raspisala javnu nabavku za rekonstrukciju puta Mojkovac-Lubnice, dionica Mojkovac - Vragodo – izgradnja mosta preko rijeke Tare (Podbišće) 04.12.2024. godine, vrijednosti €2.644.000 bez PDV-a. Postupak je poništen 14.01.2025.godine, u skladu sa članom 140 stav 1 tačka 4 Zakona o javnim nabavkama, jer u predmetnom postupku nije podnijeta nijedna ponuda.

Predlog mjera za realizaciju:

- Intenzivirati aktivnosti na izgradnji elektroenergetske i vodovodne infrastrukture.

Obrazloženje:

Kako imamo sporiju dinamiku realizacije elektroenergetskog i vodovodnog opremanja lokacije budućeg ski centra, a bez ove osnovne infrastrukture funkcionisanje skijališta nije moguće, potrebno je da svi relevantni subjekti, shodno svojim ovlašćenjima, preduzimaju aktivnosti kako bi se postigla zadovoljavajuća dinamika realizacije projekta.

- Neophodno je da Opština Mojkovac u saradnji sa Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine sprovedu do kraja postupke eksproprijacije privatnog zemljišta na trasi saobraćajnice do Žarskog.

- Neophodno je da Opština Mojkovac u saradnji sa Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine sprovedu do kraja postupke eksproprijacije privatnog zemljišta na trasi žičare i ski staza.

Obrazloženje:

Potrebno je intenzivirati realizaciju izgradnje putne infrastrukture do budućeg Ski centra „Žarski“, kao i intenzivirati aktivnosti na izgradnji žičare „Z4“ i ski staza uz žičaru. U cilju rješavanja spornih eksproprijacija i u cilju stvaranja neophodnih uslova za valorizaciju prostora Žarskog potrebno je da Opština Mojkovac u saradnji sa Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine preduzme aktivnosti u cilju rješavanja eksproprijacija nepokretnosti na području opštine Mojkovac, KO Bjelojevići.

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati ponovo formiranje operativnog tima za praćenje realizacije turističkog infrastrukturnog projekta Ski centar „Žarski“. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije ugovornih radova, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva javnih radova, Skijališta Crne Gore, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Uprave za saobraćaj, CEDIS-a i Opštine Mojkovac.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Žarski“ Pregled realizovanih investicija, po godinama											
Po godinama	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Plan 2025 / realizovano 2025
Realizovano	23.283	16.707	1.166.858	413.289	2.408.121	6.654.160	2.363.882	993.107	4.416	246.815	635.002 / 258.502

Od početka realizacije projekta Ski centar „Žarski“ do sada je ukupno investirano €14.807.642, od čega u prvoj polovini 2025. godine, odnosno u izvještajnom periodu, realizovano €258.502,16.

Ski centar „Cmiljača“, Bijelo Polje

Lokacija budućeg planinskog centra Cmiljača je detaljno razrađena Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi i Detaljnom razradom lokaliteta Cmiljača. Zona baznog naselja Cmiljača se nalazi u sjevernom dijelu područja Bjelasice na teritoriji opštine Bijelo Polje, ujedno i u sjeveroistočnom dijelu zone planinskog centra Žarski na 1.620 mnm sjeverno od ski terena i njena površina iznosi 7,5 ha. Naime, bazno naselje Cmiljača je, u skladu sa Planom, predviđeno kao komplementarno područje sa dodatnim smještajnim kapacitetima za planinski centar Žarski.

Pristup baznom naselju organizovan je sa istoka, iz pravca Bijelog Polja. Konceptom organizacije baznog naselja planinskog centra predviđeno je da bazno naselje Cmiljača obezbijedi smještajne kapacitete za turiste u blizini liftova i staza ski područja Žarski. Cmiljača će dakle služiti Žarskom kao komplementarno područje sa dodatnim smještajnim kapacitetima tokom zimskih mjeseci i kao zaseban planinski centar Cmiljača tokom ljeta.

U baznom naselju planinskog centra Cmiljača su planirane zone sa 4 hotela i 22 bungalova, kao i površine za polazište ski liftova, sa ukupno 1.995 ležaja. Unutar baznog naselja planirana je mreža pješačkih komunikacija koja će povezivati sve sadržaje naselja, a zona ski staza će biti interpolirana u zonu baznog naselja na način da obezbjeđuje idealnu dostupnost skijašima.

Planirana je i saobraćajna veza prema Žarskom na trasi postojećeg neasfaltiranog puta kako bi se ostvarila povezanost između baznih naselja Žarski i Cmiljača.

U 2014. godini su započete aktivnosti u cilju stvaranja infrastrukturnih pretpostavki za valorizaciju prostora budućeg planinskog centra „Cmiljača“, a u skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi i Detaljnom razradom lokaliteta Cmiljača. Investicioni elaborat u

okviru kog je izvršena procjena investicije i predložena dinamika realizacije projekata kojim se stvaraju infrastrukturni preduslovi koji su neophodni za formiranje novog Ski centra „Cmiljača“ je pripremljen 2014. Izgradnja Ski centra „Cmiljača“ je zamišljena kao višegodišnja investicija koja se finansira sredstvima iz Kapitalnog budžeta Crne Gore. Formiranjem novog Ski centra „Cmiljača“ stvaraju se pretpostavke za valorizaciju prostora predviđenog za izgradnju baznog naselja, odnosno planinskog centra Cmiljača.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Izgradnja puta Ravna Rijeka – Jasikovac - Cmiljača** - U prethodnom periodu završeno je izvođenje radova na dionici Ravna rijeka - Jasikovac u dužini od 5,5 km sa jednim slojem asfaltnog zastora, kao i probijanje trase puta Jasikovac - Cmiljača u dužini od cca 10 km. Za nastavak realizacije je bila potrebna izrada projektne dokumentacije za završetak radova na putnom pravcu Jasikovac-Cmiljača koja će obuhvatiti sve potrebne radove, kao i završetak puta u zavisnosti od položaja objekta Bazne stanice sa parkingom za dnevne skijaše u ski centru.
Krajem 2024. godine Opština Bijelo Polje je dostavila projektni zadatak za izgradnju dionice Jasikovac – Cmiljača po principu „projektuj i izgradi“ nakon čega je Uprava za kapitalne projekte raspisala poziv za izbor projektanta/izvođača radova, kao i za izbor revidenta i stručnog nadzora. Nastavak izgradnje puta, tj. realizacija dionice Ravna Rijeka – Jasikovac, zbog tehnoloških razloga, uslijediće nakon ugovaranja i izgradnje dionice Jasikovac – Cmiljača.
Javno nadmetanje za izbor projektanta/izvođača radova je objavljeno drugi put 31.12.2024. godine. Nakon završene evaluacije pristiglih ponuda i donošenja Odluke o izboru najpovoljnije ponude, jedan od ponuđača je uložio žalbu nakon koje je Komisija za kontrolu javnih nabavki poništila postupak. Ministarstvo javnih radova će nakon dobijanja ažurirane dokumentacije od strane Opštine Bijelo Polje raspisati ponovni poziv za izbor projektanta/izvođača.
- **Sanacija puta Ravna Rijeka – Jasikovac –** Izrada i revizija Glavnog projekta sanacije puta „Ravna Rijeka – Jasikovac“ je završena.
Obrađivač Glavnog projekta sanacije puta „Ravna Rijeka – Jasikovac“: „Ding“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 07.05.2020.)
Revident Glavnog projekta sanacije puta „Ravna Rijeka – Jasikovac“: „Europrojekt“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 27.05.2020.)
Obrađivač projekta detaljnih geotehničkih istraživanja terena i elaborata o geotehničkim svojstvima terena za izradu Glavnog projekta „Ravna Rijeka – Jasikovac“, na dionici Jasikovac – Cmiljača: „Indel inžinjering“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 22.12.2020.)
Revident elaborata o geotehničkim svojstvima terena za izradu Glavnog projekta „Ravna Rijeka – Jasikovac“, na dionici Jasikovac – Cmiljača: „Ground Engineering“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 12.01.2021.)
Problematika: Izvođenje radova na dionici Ravna rijeka – Jasikovac je tehnološki uslovljeno izgradnjom dionice Jasikovac – Cmiljača kako ne bi došlo do oštećenja izvedenih radova prilikom prolaska teške mehanizacije zbog izvođenja radova.
- **Izvođenje radova na izgradnji vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra Cmiljača** - Završena je izrada Hidrotehničke studije izvodljivosti i izrađen je Glavni projekat I faze vodosnabdijevanja objekta.
Glavni projekat I faze vodosnabdijevanja objekta na lokaciji planinskog centra „Cmiljača“ sastoji se od: kaptažnih građevina na izvorima br. „4“, „4a“, „5“ i „6“ (brojevi izvora preuzeti iz Hidrotehničke studije), gravitacionog cjevovoda od kaptažnih građevina do rezervoara I faze, dužine oko 5000m, izrade rezervoara I faze, zapremine 80m³, na koti oko 1700mm, gravitacionog cjevovoda od rezervoara I faze do uslužno-servisnih objekata centra, dužine 800m.

Potpisan je 12.09.2019. godine ugovor sa izvođačem radova „Indel Inženjering“ d.o.o. Podgorica. U cilju uvođenja izvođača u posao tadašnje Ministarstvo održivog razvoja i turizma je izvršilo prijavu radova 17.08.2020. godine.

U cilju ispunjavanja uslova za početak radova obaveza Opštine Bijelo Polje je bila rješavanje problematike u vezi sa imovinsko-pravnim pitanjima, odnosno eksproprijacije duž trase vodovoda, dok je u međuvremenu Uprava za kapitalne projekte raskinula Ugovor sa izvođačem „Indel inženjering“ d.o.o. Podgorica.

U cilju preduzimanja daljih aktivnosti u vezi sa rješavanjem otvorenog pitanja izgradnje predmetnog objekta vodovoda, a imajući u vidu dug period (prijava građenja predata 17.08.2020. godine) nerješavanja otvorenog pitanja imovinsko-pravnih odnosa, 19.04.2024. godine u prostorijama Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je održalo 19.04.2024. godine sastanak u vezi sa otvorenim pitanjem izgradnje objekta vodosnabdijevanja za uslužno-servisni objekat na lokaciji Cmiljača i statusom imovinsko-pravnih odnosa trase vodovoda koji su u predmetu kod postupajućeg inspektora, a na osnovu prijave građenja objekta iz 2020. godine. Na sastanku su bili prisutni predstavnici Ministarstva, Opštine Bijelo Polje i Ministarstva za prostorno planiranje, urbanizam i državnu imovinu (Direktorat za državnu imovinu i Direktorat za planiranje prostora).

Zadužena je, na pomenutom sastanku, Uprava za nekretnine - Područna jedinica Bijelo Polje da sprovede unos zabilješki sprovedenih postupaka eksproprijacije po rješenjima, kao dokaz o pravu svojine ili drugo pravo na građenje, u listovima nepokretnosti i da listovi nepokretnosti budu dostavljeni od strane Opštine Bijelo Polje Ministarstvu.

Problematika: Za postojeća (postupajućem inspektoru od strane Opštine Bijelo Polje i dostavljena) izvršna rješenja o eksproprijacijama nije sprovedena zabilješka u listovima nepokretnosti, a na osnovu kojih bi postupajući inspektor mogao utvrditi pravo na izvođenje radova na predmetnim parcelama i odobriti početak radova.

- **Primarna elektroenergetska infrastruktura za potrebe napajanja kompleksa Cmiljača i Žarski katun**

Izgradnja trafostanice „Cmiljača“ 35/10kV - Izgradnja trafostanice Cmiljača 35/10 kV predstavlja izvor električne energije kako za Ski centar „Cmiljača“ na teritoriji opštine Bijelo Polje, tako i na mojkovačkoj strani za Ski centar „Žarski“. Završeni svi građevinski i elektro radovi na objektu.

Problematika: Ispitivanja predviđena ugovorom nije moguće realizovati iz razloga što izgradnja 35 kV Dalekovoda „Ribarevine - Cmiljača“ nije realizovana, te shodno tome, predmetna trafostanica ne posjeduje konstantno napajanje. Nakon realizacije projekta izgradnje predmetnog Dalekovoda, steći će se uslovi za ispitivanje predmetne trafostanice.

- Adaptacija 35kV vodne ćelije u TS „Ribarevine“ 110/35 kV - Svi ugovoreni radovi na adaptaciji vodne ćelije su završeni i izvršena je primopredaja izvedenih radova korisniku.

- Izgradnja Dalekovoda od TS „Ribarevine“ 110/35 kV do TS „Cmiljača“ - Izgradnja Dalekovoda od TS Ribarevine 110/35 kV do TS Cmiljača 35/10 kV predviđena je kao dio elektroenergetske infrastrukture za napajanje kompleksa Cmiljača i ski centara „Cmiljača“ i „Žarski“. U jednom dijelu trase završeno je krčenje šume i niskog rastinja.

Problematika: Ministarstvo se u prethodnom periodu intenzivno bavilo rješavanjem problematike koja je postojala više godina i međusektorskom saradnjom pribavljena je potrebna dokumentacija i finalizovan je „Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta dalekovoda 35kV od TS 110/35kV Ribarevine do TS 35/10kV Cmiljača“, koji je dostavljen u decembru 2023. godine Upravi za kapitalne projekte na dalje postupanje.

Uprava za kapitalne projekte zaključila je Ugovor za izradu Glavnog projekta sa projektantom „Crta“ d.o.o. Podgorica 27.07.2023. godine, kao i Ugovor za reviziju glavnog projekta sa revidentom „Studio Projekt MNE“ d.o.o. Podgorica, 18.04.2023. godine.

Javna nabavka za izgradnju Dalekovoda koja je raspisana 08.04.2024. godine poništena je 01.08.2024. godine i Uprava za kapitalne projekte je raspisala novu javnu nabavku za

Izvođenje radova na izgradnji elektroenergetske infrastrukture za potrebe napajanja kompleksa „Cmiljača“, dalekovod 35 kV od TS 110/35 kV Ribarevine do TS 35/10 kV Cmiljača, procijenjene vrijenosti €1.350.000,00 bez PDV-a, je Uprava za kapitalne projekte raspisala 18.11.2024. godine.

- Izgradnja 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Cmiljača“ do TS 10/0,4 kV Bazna stanica „Cmiljača“ – Slijede aktivnosti na pribavljanju potrebne dokumentacije i pripremi Projektnog zadatka za ovaj elektroenergetski objekat, a čija trasa kablovskog voda je uslovljena novom pozicijom objekta Bazne stanice.
- **Bazna stanica – ugostiteljski objekat sa rentiranjem sportske opreme za potrebe ski centra** – Potpisan je ugovor za izgradnju objekta površine oko 2.000 m² po principu „projektuj i izgradi“ na katastarskoj parceli br. 4151/1 KO Majstorovina, opština Bijelo Polje, a realizacija je planirana u II faze.

Prva (I) faza obuhvata: izvođenje radova na izgradnji i opremanju ugostiteljskog objekta sa terasom i garažom za ratrake, kao i pripadajućim zelenim platoima i izgradnji izvoda instalacija infrastrukturnih priključenja, dok II faza obuhvata: izgradnju prilaznih saobraćajnica, staza, parkirališta i uređenje terena.

U prethodnom periodu je završena izrada i revizija Glavnog projekta, izvršena je prijava građenja 17.08.2020. godine od strane tadašnjeg Ministarstva održivog razvoja i turizma na osnovu koje je sačinjen Zapisnik o inspekcijskom pregledu dostavljene dokumentacije 26.08.2020. godine i izvođač je uveden u posao 04.09.2020. godine.

Izvedeni su zemljani radovi i radovi na izradi armirano-betonskih temelja objekta, a izvođeni su i radovi na armiranju, šalovanju i betoniranju zidova i stubova suterena.

Obradivač Glavnog projekta i izvođač radova I faze: „Civil engineer“ d.o.o. iz Podgorice (ugovor zaključen 17.12.2019.), vrijednost €1.764.000.

Revident Glavnog projekta: „Geotechnics, Project & Consulting“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 23.10.2019.)

Stručni nadzor I faze: „Sistem-MNE“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 12.08.2020.), vrijednost €39.000.

Problematica: Nadzorni organ je tokom izvođenja radova, do novembra 2021. godine, Upravi za kapitalne projekte redovno dostavljao izvještaje o stanju na gradilištu i dinamici izvođenja radova.

Međutim, na projektu se pojavila problematika koja se odnosi na visinsku neusklađenost kota budućih objekata na ski centru (Bazna stanica i polazna stanica žičare „Z7“). O navedenoj problematici, kako ističu iz Uprave za kapitalne projekte, tokom izrade i revizije Glavnog projekta i izgradnje objekta Upravi za kapitalne projekte nije ukazivano ni od strane pojektanta, izvođača radova, revidenta i nadzora.

Naime, stručni nadzor je tek u novembru 2021. godine obavijestio Upravu za kapitalne projekte o uočenoj visinskoj razlici na terenu između ugostiteljskog objekta i polazne stanice žičare „Z7“, što može predstavljati problem u eksploatacionom periodu (prilaz skijaša polaznoj stanici žičare od strane Bazne stanice je otežan jer postoji visinska razlika između ova dva objekta) i radovi su obustavljeni. O navedenoj problematici obaviješteno je tadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, a kompletna dokumentacija dostavljena je tadašnjem Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje, na dalje postupanje, nakon čega je predmet proslijeđen Sekretarijatu za inspekcijske poslove Opštine Bijelo Polje, u cilju utvrđivanja eventualne odgovornosti za propuste koji su se desili ili tokom projektovanja ili tokom izvođenja radova na predmetnom objektu.

Vlada Crne Gore je Zaključkom broj 07-7697/2 od 08.12.2022. godine donijela Rješenje kojim se Sekretarijat za inspekcijske poslove Opštine Bijelo Polje proglašava nadležnim za vršenje inspekcijskog nadzora u predmetu kontrole građenja. Uprava za kapitalne projekte je uputila urgenciju Sekretarijatu za inspekcijske poslove Opštine Bijelo Polje u cilju rješavanja

navedene problematike. Nakon izjašnjenja inspekcijske službe, resorno Ministarstvo (Investitor) da se izjasni o daljim koracima na realizaciji projekta.

Takođe, Ministarstvo je u prethodnom periodu u cilju pronalaženja rješenja za prevazilaženje problema pozicije Bazne stanice na Cmiljači održalo više sastanaka i konsultacija, i od Skijališta Crne Gore dobilo pripremljeni „Elaborat sa problematikom usklađenosti Bazne stanice i polazne stanice žičare „Z7” sa predlogom rješenja“.

Ministarstvo je u prethodnom periodu je pokrenulo proceduru za izradu Master plana za Ski centar „Cmiljača“ u Bijelom Polju. Zadatak obrađivača je da se sagleda kompletna problematika Ski centra „Cmiljača“ na osnovu do sada urađene projektne dokumentacije, izvedenog stanja na terenu, snimljene geodetske podloge, a sve u skladu sa smjernicama Skijališta Crne Gore ranije dostavljenim u elaboratu „Problematika usklađenosti Bazne stanice i polazne stanice žičare Z7”. Master planom je potrebno obuhvatiti kompletnu predmetnu lokaciju, te za istu uraditi više varijantnih rješenja pomenute problematike, kao i njihovu opravdanost i isplativost, sa maksimalnim iskorišćenjem zatečenog stanja u prostoru. Idejnim rješenjem Bazne stanice se rješava kompletna mikrolokacija, odnosno usklađenost objekta Bazne stanice sa platoom ispred polazne stanice žičare i skijaškim stazama, međusobna usklađenost svih objekata (bazne stanice, garaže za tabače, elektroenergetskih objekata, pomoćnih objekata, kotlarnica, rezervoara za gorivo, i dr.), kao i rješavanje parking prostora i pristupne saobraćajnice sa veznog puta koji spaja bazna naselja Cmiljača i Žarski.

- **Izgradnja žičare šestosjed Z7 i 3km ski staza –** Sredinom maja 2018. godine potpisan je ugovor sa izvođačem „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica za realizaciju projekta po principu „projektuj i izgradi” za izgradnju žičare i 3km ski staza, vrijednosti €7.988.888. Završeni su radovi na montaži šestosjedne isklopive žičare do kraja 2021. godine i 90% radova na ski stazama, nakon čega je gradilište konzervirano.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma formiralo je u maju 2023. godine Operativni tim za praćenje realizacije projekata „Ski centar Žarski“, opština Mojkovac i Ski centar „Cmiljača“, opština Bijelo Polje, a koji su činili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Uprave za kapitalne projekte, Uprave za saobraćaj, Skijališta Crne Gore, CEDIS-a, Opštine Bijelo Polje i Opštine Mojkovac. Operativni tim je do jeseni 2023. godine održao više sastanaka u cilju rješavanja otvorenih pitanja na realizaciji projekata.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Izgradnja puta Ravna Rijeka – Jasikovac - Cmiljača** - Tenderski postupak za *Izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta Rekonstrukcije puta Jasikovac do baznog naselja Cmiljača sa izvođenjem po sistemu „projektuj i izgradi”*, vrijednosti €14.000.000 bez PDV-a koji je raspisan 31.12. 2024. godine je poništen 02.06.2025. godine.
Nastavak izgradnje puta, tj. realizacija dionice Ravna Rijeka – Jasikovac, zbog tehnoloških razloga, biće nastavljen nakon ugovaranja i izgradnje dionice Jasikovac – Cmiljača.
Do sada je za izgradnju putnog pravca Ravna Rijeka – Jasikovac – Cmiljača iz Kapitalnog budžeta Crne Gore utrošeno €10.210.000.
Uprava za kapitalne projekte je potpisala Ugovor sa revidentom Glavnog projekta, „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica 18.02.2025. godine, na iznos od 24.042,70€.
Uprava za kapitalne projekte je potpisala Ugovor sa stručnim nadzorom, „Geotechnics, Project & Consulting” d.o.o. Podgorica 10.04.2025. godine, na iznos od 154.517,00€.
- **Izvođenje radova na izgradnji vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra Cmiljača** - Tadašnja Uprava za kapitalne projekte je pokrenula procedure izrade i revizije projekta u cilju upodobljavanja projektne dokumentacije sa važećom zakonskom regulativom. Projekat je tehnički revidovan.

Problematika: Zadužena je Uprava za nekretnine - Područna jedinica Bijelo Polje da sprovede unos zabilježbi sprovedenih postupaka eksproprijacije po rješenjima, kao dokaz o pravu svojine ili drugo pravo na građenje, u listovima nepokretnosti i da listovi nepokretnosti budu dostavljeni od strane Opštine Bijelo Polje Ministarstvu.

- **Primarna elektroenergetska infrastruktura za potrebe napajanja kompleksa Cmiljača i Žarski katun** - Uprava za kapitalne projekte je dostavila Ministarstvu turizma projektnu dokumentaciju za podnošenje zahtjeva za dobijanje građevinske dozvole za ovaj elektro objekat. Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je 06.05.2025. godine Rješenjem izdalo građevinsku dozvolu za građenje složenog inženjerskog objekta – dalekovoda 35kV Ribarevine – Cmiljača. Nakon dostavljanja predmetnog Rješenja Ministarstvu javnih radova, Ministarstvo turizma je dopisom od 28.05.2025. godine obavijestilo Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Direktorata za inspekcijski nadzor o početku radova.
Uprava za kapitalne projekte je 03.04.2025. godine potpisala Ugovor sa izvođačem radova „Eurozox“ d.o.o. Danilovgrad, vrijednost 1.349.818€.
Ugovor za stručni nadzor potpisan je 05.06.2019. godine sa „Nik Com Engineering“ d.o.o. Podgorica na iznos od 19.000€.
- **Izgradnja 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Cmiljača” do TS 10/0,4 kV Bazna stanica „Cmiljača”** – U toku su aktivnosti na kreiranju preduslova i definisanju drugih objekata u zahvatu, kako bi se mogla utvrditi trasa kablovskog voda koja će biti predviđena projektnim zadatkom.
- **Bazna stanica** – Nakon sprovedene procedure nabavke, 23.04.2025. godine je potpisan Ugovor sa kompanijom „BIRO 81000“ d.o.o. za uslugu izrade Idejnog rješenja Master plana – postojeći objekat Bazne stanice Master planom je prenamijenjen u tehnički i medicinski blok, a u okviru iste zone je predviđen i parking prostor za ratrake i specijalizovana vozila, dok se novoprojektovani objekat sastoji od parking garaže (4 nivoa sa ukupno 248 parking mjesta) i Bazne stanice skijališta (koja obuhvata skijašnicu, restoran sa kuhinjom, otvorenu terasu i dodatni prostor za sadržaje ili terasu), ukupne površine 10.920 m².
- **Izgradnja žičare šestosjed Z7 i 3km ski staza** - Problematika: U cilju završetka radova na montaži i ispitivanju žičare neophodno je obezbijediti stabilno napajanje električnom energijom.

Predlog mjera za realizaciju:

- Neophodno je da Opština Bijelo Polje i Ministarstvo javnih radova intenziviraju aktivnosti na izgradnji putne infrastrukture do skijališta, koja je preduslov za stavljanje u funkciju ovog skijališta.

- Neophodno je da Opština Bijelo Polje u saradnji sa Upravom za nekretnine sprovedu do kraja postupke eksproprijacije privatnog zemljišta na trasi projektovane vodovodne infrastrukture.

Obrazloženje:

Kako imamo sporiju dinamiku realizacije izgradnje puta i vodovodnog opremanja lokacije budućeg ski centra, a imajući u vidu da je bez ove osnovne infrastrukture funkcionisanje skijališta nemoguće, potrebno je da svi relevantni subjekti, shodno svojim ovlaštenjima, intenziviraju aktivnosti kako bi se postigla zadovoljavajuća dinamika realizacije projekta. U tom pravcu, potrebno je i da se Opština Bijelo Polje dodatno aktivira oko rješavanja otvorenih imovinsko-pravnih pitanja na projektu.

- Potrebno je definisati sa koje budžetske pozicije Ministarstva javnih radova da se obezbijede sredstva potrebna za usluge obezbjeđenja izgrađenih objekata i kupljene opreme na budućem Ski centru „Cmiljača“ u cilju njihovog čuvanja do predavanja Korisniku i finalnog stavljanja u funkciju.

Obrazloženje:

S obzirom da su već određeni objekti u okviru ovog razvojnog projekta sagrađeni, potrebno je predvidjeti sredstva za čuvanje objekata. Iskustvo sa objektima sagrađene TS 35/10kV „Cmiljača“ i izgrađenog objekta Vizitiring centra u Bistrici, koji još uvijek nemaju krajnje Korisnike, ukazuju na potrebu obezbjeđivanja čuvanja sagrađenih objekata u cilju onemogućavanja devastacije ovih vrijednih objekata i čuvanje od vandalizma do konačnog stavljanja u upotrebu.

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati ponovno formiranje operativnog tima za praćenje realizacije turističkog infrastrukturnog projekta Ski centar „Cmiljača“. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije ugovornih radova, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva javne uprave, Skijališta Crne Gore, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, CEDIS-a i Opštine Bijelo Polje.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Cmiljača“ Pregled realizovanih investicija, po godinama											
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Plan 2025 / realizovano 2025
Realizovano	525.554	217.585	817.206	2.303.153	9.446.115	3.630.049	150.624	18.921	47.818	57.980	2.300.001/0

Od početka realizacije projekta Ski centar „Cmiljača“ do sada je ukupno investirano €17.215.005, od čega u prvoj polovini 2025. godine, odnosno u izvještajnom periodu, nije bilo utrošenih sredstava.

Ski centar „Savin Kuk“, Žabljak

Posredstvom Investiciono-razvojnog fonda, kroz stečajni postupak, sprovedena je kupovina parcela i objekata postojećeg skijališta na lokalitetu Savin kuk. Cilj kupovine predmetnih nepokretnosti predstavljao je turističku valorizaciju skijališta Savin kuk. Dakle, postojećim skijalištem na lokalitetu Savin kuk trenutno upravlja „Turistički centar Durmitor“ d.o.o., Žabljak.

Realizacija projekta na lokalitetu Savin kuk trebalo je da doprinese turističkom razvoju i unapređenju ponude opštine Žabljak, kao i sveukupnog sjevernog regiona Crne Gore. Prostorni plan posebne namjene za Durmitorsko područje (PPPN za Durmitorsko područje) je usvojen 29. jula 2016. godine, što je bio osnov za realizaciju planiranih aktivnosti na projektu Savin kuk kroz Kapitalni budžet Crne Gore.

Naime, u skladu sa Planom lokalitet Savin Kuk obuhvata zonu postojećeg funkcionalnog skijališta Savin Kuk sa neposrednom okolinom i planiran je kao destinacija visoke kategorije i kvalitetne ponude, namijenjena prvenstveno posjetiocima koji se bave sportom. Inicijalno je planirana rekonstrukcija kompletne postojeće skijaške infrastrukture, što je podrazumijevalo i izgradnju novih ski terena i staza, i postavljanje novih ski liftova, a sve u skladu sa PPPN za Durmitorsko područje. Međutim, od proširenja skijališta se naknadno odustalo iz razloga koji su niže u tekstu navedeni i elaborirani.

Treba napomenuti da je u skladu sa PPPN za Durmitorsko područje, a u cilju implementacije istog, pripremljen 2016. godine Investicioni elaborat za lokalitet Savin kuk na Žabljaku. Shodno navedenom, započete su pripremne aktivnosti izgradnje novih ski staza, ski liftova, putne infrastrukture i dr., čija je realizacija bila predviđena kroz Kapitalni budžet Crne Gore, u cilju stvaranja infrastrukturnih pretpostavki za modernizaciju i širenje postojećih skijaških kapaciteta na Savinom kuku, od čega se naknadno odustalo nakon dobijanja Izvještaja Zajedničke savjetodavne misije Centra za svjetsku baštinu i IUCN-a za dobro Svjetske baštine Nacionalni park „Durmitor“.

Projekat razvoja Ski centra „Savin kuk“ je bio zamišljen kao višegodišnji projekat koji se finansira kroz Kapitalni budžet Crne Gore i kojim se obezbjeđuje nadogradnja skijališta, a sve u cilju turističke valorizacije prostora i unapređenja jednog od značajnijih planinskih centara u regionu.

Naime, u toku pripremnih aktivnosti realizacije proširenja postojećeg skijališta Savin kuk utvrđeno je da planirane pozicije ski liftova i staza iz PPPN za Durmitorsko područje ne samo što se manjim dijelom nalaze u režimu zaštite II stepena Nacionalnog parka „Durmitor“, i u zaštićenoj zoni UNESCO mjesta svjetske baštine, već i svojom pozicijom i kapacitetom prijete da ugroze izuzetne univerzalne vrijednosti dobra svjetske baštine, po pitanju njegovih geomorfoloških, geoloških, pejzažnih i biodiverzitetskih karakteristika. Navedeno je istaknuto u **Izvještaju Zajedničke Savjetodavne misije Centra za svjetsku baštinu i IUCN-a za dobro Svjetske baštine Nacionalni park „Durmitor“** koja je na ovom lokalitetu boravila tokom novembra 2018. godine i oktobra 2019. godine, pa su posljedično i projektne aktivnosti na proširenju skijališta na lokalitetu Savin kuk obustavljene.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **1,5 km ski staza** - Izrada Glavnog projekta za izgradnju po principu „projektuj i izgradi“ završena je 2017. godine. Projekat je obustavljen jer se dio planiranih staza nalazi u II zoni zaštite Nacionalnog parka.
- **21 km ski staza** - Završena je izrada projektne dokumentacije za izgradnju ski staza predviđenih PPPN za Durmitorsko područje. Ukupno je realizovano €82.586. Projekat je obustavljen.
- **Izrada projektne dokumentacije za izgradnju Suvog boba** - Potpisani su ugovori sa obrađivačem Glavnog projekta (€19.200) i ugovor sa revidentom Glavnog projekta (€2.915). Aktivnosti na izradi projektne dokumentacije su obustavljene.
- **Izgradnja novog pristupnog puta u dužini od 1,5 km na lokalitetu Savin kuk** – Pristupni put je završen, a ugovorna vrijednost iznosi €319.989.
- **Stabilizacija kosina na saobraćajnici od 1,5 km prema lokalitetu Savinom kuku, Žabljak** - Revidovani Glavni projekat vrijedan €99.121 je obezbijedila Opština Žabljak. Na realizaciji projekta je utrošeno €29.548 za kapitalne izdatke. U Upravi za kapitalne projekte su u toku aktivnosti na raskidu Ugovora sa Izvođačem radova.
- **Izrada Glavnog projekta za rekonstrukciju pristupne saobraćajnice u dužini od cca 5 km** - Završena je izrada i revizija projekta. U 2019. godini potpisan je ugovor za izvođenje radova na rekonstrukciji puta Motički Gaj - Savin kuk u vrijednosti od €1.799.297.

Međutim, zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, a koji su bili u nadležnosti Opštine Žabljak, izvođač radova nije uveden u posao. Zaključen je sporazumni raskid ugovora.

- **Nabavka žičare sa izgradnjom 4 km staza** - Planirana je izgradnja šestosjedne žičare (kapaciteta 2600 skijaša na sat) i 4 km ski staza po principu „projektuj i izgradi“. Potpisan je ugovor sa Izvođačem „Novi Volvox“ d.o.o. u cilju izrade Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnje žičare šestosjeda sa novim stazama na skijalištu Savin kuk na Žabljaku ukupne vrijednosti €8.788.888. Potpisani su i ugovori za revidenta (€12.750) i za stručni nadzor (€54.208). Završena je izrada Idejnog rješenja, Glavnog projekta i nabavka žičare. Ukupno je u prethodnom periodu realizovano €5.951.355.

Problematika: Zaključkom Vlade Crne Gore, od 20.06.2019. godine, Uprava javnih radova obaviještena da se do donošenja finalnih preporuka UNESCO-a obustavlja izgradnja šestosjedne žičare i 4 km ski staza na lokalitetu „Savin kuk“ u opštini Žabljak.

Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 06.11.2020. godine, donesen je Zaključak o predlogu raskida ugovora zaključenog između Uprave javnih radova, kao naručioca i „Novi Volvox“ kao izvođača za usluge projektovanja i izvođenja radova na izgradnji šestosjedne žičare i 4 km ski staza na lokaciji „Savin kuk“, sa predlogom da se nabavljene instalacije žičare za potrebe skijališta „Savin kuk“ iskoriste za spajanje ski centara u izgradnji „Žarski“ i „Cmiljača“, a u skladu sa smjernicama UNESCO misije, kojom su obustavljene sve dalje aktivnosti na realizaciji ovog projekta. Istim Zaključkom zadužena je Uprava javnih radova da pokrene proceduru sporazumnog raskida ugovora.

Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 27.11.2020. godine, Vlada je prihvatila Sporazum o raskidu ugovora zaključenog između Uprave javnih radova, kao Naručioca i Izvođača.

Nakon zaključivanja sporazuma, nabavljena žičara je od strane Izvođača, posredstvom Uprave javnih radova, zapisnički predata preduzeću „Skijališta Crne Gore“ d.o.o. Mojkovac na skladištenje i čuvanje, čime su preduzeću „Skijališta Crne Gore“ stvoreni mjesečni izdaci za skladištenje u iznosu od €3.000 u periodu od 01.05.2021. do 15.11.2021. godine, kada je predmetna žičara uskladištena u magacinu u naselju Bakovići bb (neposredno uz put Kolašin-Mojkovac), opština Kolašin. Žičara je Ugovorom o ostavi zaključenim između „Skijališta Crne Gore“ i kompanije „Ski Resort 1450“ predata na besplatno skladištenje do decembra 2022. godine. Obezbijedeno je dodatno besplatno lagerovanje žičare na period od tri godine u skladištu koje je obezbijedila Opština Mojkovac i magacinu koji je obezbijedila Opština Bijelo Polje. Djelovi šestosjedne žičare se nalaze na tri lokacije.

- **Ski Data sistem** na lokaciji Savin Kuk - izvršena je isporuka i montaža opreme polaznih kapija za kontrolu skijaša na postojećim liftovima.
- **Vodosnabdijevanje ski centra** - Završeno je izvođenje radova I faze na rekonstrukciji gradske vodovodne mreže, na izgradnji akumulacionog jezera na lokalitetu Savin kuk i dovođenju vode sa Modrog jezera do akumulacionog jezera. Realizacija se finansirala kroz Donatorski ugovor i Aneks Ugovora između ranijeg Ministarstva održivog razvoja i turizma i Centra za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije (CMSR) u iznosu od €3,2 miliona, kojim je definisano učešće države u finansiranju u iznosu od €2,3 miliona, dok učešće donatora iznosi €0,9 miliona.
- **Elektroenergetska infrastruktura** - U ranijem periodu su bile planirane aktivnosti na izradi projektne dokumentacije za izgradnju nedostajuće elektronergetske infrastrukture za skijalište na Savinom kuku.
- **Izgradnja nove instalacije žičare postojećom trasom dvosjednih žičara na „Savinom Kuku“** – U cilju kreiranja preduslova za realizaciju ovog projekta prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je pripremilo „Programski zadatak za izradu Studije izvodljivosti za rekonstrukciju stare ili izgradnju nove žičare postojećom trasom žičare na Savinom kuku, Žabljak“, raspisalo javnu nabavku za izradu Studije je raspisana krajem juna 2023. godine i potpisalo Ugovor sa Obradivačem („Berza“ d.o.o. Bar) za izradu Studije 14.08.2023. godine (vrijednosti €21.487,70 bez PDV-a).

Izradi predmetne Studije je Ministarstvo u prethodnom periodu pristupilo kao jednom od koraka u cilju stvaranja preduslova za nastavak investicionih aktivnosti, unapređenja ponude i modernizacije skijališta na lokalitetu Savin kuk.

Prvu verziju „Studije izvodljivosti rekonstrukcije skijališta Savin kuk“ Obrađivač „Berza“ d.o.o. Bar je dostavio na komentare polovinom novembra 2023. godine tadašnjem Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma .

- **Ski poligon Žabljak** – Krajem 2022. godine iz Ministarstva je Upravi za kapitalne projekte dostavljena dokumentacija u cilju pokretanja aktivnosti iz nadležnosti Uprave na realizaciji projekta, odnosno raspisivanja javne nabavke za izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnju ski poligona za obuku početnika skijaša koji se sastoji od pokretne trake i tjubing staze na skijalištu na lokalitetu Savin kuk, Žabljak, po principu „Projektuj i izgradi“, opština Žabljak.

Obrađivač i izvođač: „Eurozox“ d.o.o. Danilovgrad (12.10.2023. - vrijednost €338.800)

Revident: „Projectman“ d.o.o. Podgorica (30.5.2023. - u iznosu od €6.413)

Stručni nadzor: „Ding“ d.o.o. Podgorica (30.5.2023. - u iznosu od €9.559).

Svi radovi na izgradnji ski poligona za obuku skijaša početnika, su završeni. Isti je pušten u rad 27. decembra 2024. godine.

- **Prelazno vještačko osnježavanje na skijalištu na Savinom kuku** – U cilju unapređenja turističkog proizvoda za naredne zimske turističke sezone i zadržavanja domaćih i privlačenja regionalnih i inostranih turista, potrebno je bilo intenzivirati aktivnosti na kreiranju preduslova za nastavak realizacije održivih projekata na lokalitetu Savin kuk, a sve u skladu sa UNESCO preporukama i smjernicama.

S obzirom na činjenicu da je u prethodne dvije zimske sezone zbog nedostatka sniježnih padavina dolazilo do izostanka uspješnih zimskih turističkih sezona, neophodno je bilo razmotriti i hitno pokrenuti aktivnosti na pripremi i realizaciji projekta inicijalne faze izgradnje savremenog sistema za vještačko osnježavanje jednog dijela skijališta na Savinom kuku, posebno imajući u vidu da je na lokalitetu već napravljena vještačka akumulacija (projekat finansiran kroz donatorski ugovor sa Centrom za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije – CMSR).

Dakle, imajući sve navedeno u vidu, pokazalo se neophodnim hitno preduzimanje aktivnosti u cilju kreiranja preduslova koji će omogućiti odvijanje zimske turističke sezone na Žabljaku. Stoga je, na inicijativu resornog Ministarstva turizma, Vlada Crne Gore opredijela sredstva u iznosu od €182.000,00 za finansiranje izgradnje i održavanja višenamjenske sportske i rekreativne infrastrukture, od kojih je planirana nabavka topova za proizvodnju vještačkog snijega, a u cilju obezbjeđivanja preduslova za odvijanje zimskih turističkih sezona na skijalištu Savin kuk. Sredstva su obezbijeđena iz budžeta Ministarstva turizma.

Realizaciji ovog projekta je prethodila faza analize, obilaska terena, ispitivanja mogućnosti, potencijala, ali i ograničavajućih faktora, čime se došlo da najoptimalnijeg rješenja, koje predstavlja inicijalnu fazu obezbjeđivanja vještačkog snijega na državnim skijalištima.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Izrada Glavnog projekta za rekonstrukciju pristupne saobraćajnice u dužini od cca 5 km** – U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti.
- **Elektroenergetska infrastruktura** – Nije bilo aktivnosti tokom izvještajnog perioda.
- **Prelazno vještačko osnježavanje na skijalištu na Savinom kuku** – „Turistički centar Durmitor“ d.o.o. raspisao je 08.05.2025. godine javnu nabavku za nabavku topova za vještačko osnježavanje i pumpi za vodu, ukupne vrijednosti €112.396.69, kojom je predviđena nabavka i isporuka dva prenosiva topa za osnježavanje i nabavka i isporuka samostalnih i prenosivih pumpnih sistema za vodu.

Postupak javne nabavke je, na predlog Komisije za sprovođenje postupka javne nabavke, poništen Odlukom od 25.06.2025. godine, iz razloga što u postupku nije dostavljena ni jedna ispravna ponuda.

Predlog mjera za realizaciju:

- Intenzivirati aktivnosti na modernizaciji skijališta na lokalitetu Savinog kuka na Durmitoru kroz međuresorsku saradnju, a u skladu sa smjernicama Izvještaja misije Savjetodavne unije Centra za svjetsku baštinu i IUCN-a za dobro Svjetske baštine Nacionalnog parka „Durmitor“.

Obrazloženje:

U cilju unapređenja turističkog proizvoda, zadržavanja domaćih i privlačenja regionalnih i inostranih turista, potrebno je intenzivirati aktivnosti na kreiranju preduslova za nastavak realizacije održivih projekata kroz Kapitalni budžet na lokalitetu Savin kuk, a sve u skladu sa UNESCO preporukama i smjernicama.

Potreban je nastavak aktivnosti na realizaciji narednih faza razvijanja sistema vještačkog osnježavanja. Takođe, potrebno je pokrenuti aktivnosti na zamjeni postojećih ski liftova novim savremenim instalacijama, kao i obnova stare mehanizacije koja služi za održavanje i pripremanje ski staza i infrastrukture.

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati formiranje operativnog tima za praćenje realizacije turističkog infrastrukturnog projekta Ski centar na lokalitetu Savin kuk, Durmitor. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije projekta, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, TC „Durmitor“, Ministarstva javnih radova, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Agencije za zaštitu životne sredine, CEDIS-a i Opštine Žabljak.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Savin kuk“ Pregled realizovanih investicija, po godinama											
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Plan 2025 / realizovano 2025
Realizovano	755.214	5.300	210.671	2.704.141	5.728.836	299.713	111.137	0,00	0,00	354.772	5.003 / 0,00

Od početka realizacije projekta Savin kuk do sada je ukupno investirano €10.169.784, od čega je u prvoj polovini 2025. godine nije bilo utrošenih sredstava.

Ski centar „Štedim – Hajla“, Rožaje

Osnovni cilj izrade Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ je bio da se stvore prostorno-planske pretpostavke za osmišljeni ekonomski razvoj izrazitih prirodnih potencijala, prostornog obuhvata Rusolije, Štedima, Ahmice, Bandžova i Hajle, kao i koridora koji funkcionalno veže ovaj prostor sa centrom opštine Rožaje.

Navedenim Planom je obuhvaćeno područje površine 4.326,49 ha, a prostor u granicama zahvata Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ prepoznat je kao planinsko, ljetnje, zimsko, sportsko - rekreaciono područje na nadmorskoj visini od preko 1.500 m. Predmetna lokacija predstavlja najkvalitetniji planinski turistički lokalitet u opštini Rožaje.

Izgradnja skijaškog centra na Hajli i Štedimu u smislu iskorišćavanja prirodnog potencijala područja doprinijeće razvoju turizma i dodatno uticati na povećanu tražnju za poljoprivrednim i šumskim proizvodima, različitim servisnim uslugama, za nekretninama i dr., čime će se povećati stepen atraktivnosti i konkurentnosti područja i rožajskog kraja u cjelini.

Investicioni elaborat u okviru kog je izvršena procjena investicije i predložena dinamika realizacije projekata kojim se stvaraju infrastrukturni preduslovi koji su bili neophodni za formiranje novog skijališta je pripremljen 2015. godine. Izgradnja skijališta „Hajla-Štedim“ je zamišljena kao višegodišnja investicija koja se finansira sredstvima iz Kapitalnog budžeta Crne Gore.

Dakle, kroz Kapitalni budžet se razvija jedno od skijališta u zahvatu LSL „Hajla i Štedim“ i to na prostoru Štedima, koji obuhvata istoimenu visoravan sa novoplaniranim turističkim i sportsko-rekreativnim sadržajima - stazama i žičarama koje se penju ka vrhovima Ahmice i Crnom vrhu. Projekat izgradnje ski centra se realizuje kao višegodišnji projekat i obuhvata radove na: izgradnji putne infrastrukture sa parkingom, bazne stanice (izgradnja objekata sa pratećim sadržajima), primarne elektroenergetske mreže, ski lifta, hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture, ski staza i nabavku neophodne mehanizacije i opreme kao i izgradnju akumulacije i sistema za vještačko osnježavanje staza.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Rekonstrukcija putnog pravca Rožaje - Štedim** – Projekat je obuhvatao rekonstrukciju kompletne dionice puta u dužini od 7,2 km. Dakle, izgradnju saobraćajnice, saobraćajne opreme i signalizacije sa regulisanom odvodnjom i izgradnjom potpornih konstrukcija, realizovao se fazno (pet faza), a na realizaciji je utrošeno €3.654.966.
- **Finalni radovi na putnom pravcu Rožaje – Štedim** – Uprava za kapitalne projekte je sprovela javnu nabavku za izvođenje asfalterških radova sa saobraćajnom signalizacijom i opremom puta regionalnog puta Daciće - Kaluđerski laz – Štedim.
Izvođač: Tofi^{****} d.o.o. Rožaje vrijednosti €858.163,70.
Stručni nadzor: „Infrastruktura“ d.o.o. Podgorica, vrijednosti €8.470
Završeno je izvođenje asfalterških radova (sa saobraćajnom signalizacijom i opremom puta) i dostavljen je konačan izvještaj Upravi za kapitalne projekte.
- **Bazna stanica** - U sklopu Ski centra „Hajla-Štedim“ predviđena je i izgradnja objekta Bazne stanice – ugostiteljskog objekta, okvirne površine 2.000 m² koji sadrži: kafe bar i restoran sa terasom, info centar sa prodajnim mjestom ski pasova, administrativni prostor, ambulantu, skijašnicu sa radionicom, garažu za ratrake i ostale pomoćne prostorije. U okviru objekta predviđeno je i parkirište za automobile i autobuse. Tadašnja Uprava javnih radova je potpisala ugovor sa obrađivačem Idejnog rješenja 2020. godine.
Problematika koja je pratila realizaciju projekta odnosi se na usaglašavanje Idejnog rješenja sa stanjem na terenu i važećom planskom dokumentacijom na lokalitetu Hajla.

Prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je u cilju rješavanja višegodišnjeg otvorenog pitanja pozicioniranja objekta Bazne stanice iniciralo rješavanje problematike na ovom projektu. Naime, u cilju rješavanja otvorenog pitanja utvrđivanja lokacije buduće Bazne stanice Ministarstvo je nakon više održanih sastanaka i konsultacija sa svim učesnicima u procesu (Uprava za kapitalne projekte i Opština Rožaje) konačno dogovorilo sa tadašnjim Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma – Direktoratom glavnog državnog arhitekta i razvoj arhitekture raspisivanje *Međunarodnog Javnog konkursa za izradu Idejnog rješenja za Baznu stanicu na ski centru Štedim-Hajla* od strane Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Preduzete su i aktivnosti u cilju pribavljanja dokumentacije za Javni konkurs i dogovoreno je tada da sredstva za Javni konkurs obezbijedi tadašnje Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine donijelo je 17.05.2024. godine Odluku o raspisivanju *Međunarodnog Konkursa za idejno arhitektonsko rješenje bazne stanice za potrebe ski centra „Hajla Štedim“*.

Konkursni zadatak pripremljen je u saradnji sa tadašnjim Ministarstvom turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera kao i članovima žirija. Predmet konkursa je bila izrada idejnog arhitektonskog rješenja bazne stanice za potrebe Ski centra „Hajla - Štedim“, na lokaciji koja se nalazi u zahvatu Lokalne studije lokacije Hajla i Štedim („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 22/18), Opština Rožaje.

Međutim, Međunarodni Javni konkurs za izradu idejnog arhitektonskog rješenja Bazne stanice je završen, ali konkursni žiri nije izabrao pobjedničko rješenje.

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine donijelo je 29.11.2024. godine, nakon neuspjelog međunarodnog javnog konkursa, Odluku o raspisivanju *Nacionalnog Konkursa za idejno arhitektonsko rješenje bazne stanice za potrebe ski centra „Hajla i Štedim“*.

Konkursni zadatak pripremljen je u saradnji sa Ministarstvom turizma i članovima žirija. Predmet konkursa je izrada idejnog arhitektonskog rješenja bazne stanice za potrebe ski centra „Hajla - Štedim“, na lokaciji koja se nalazi u zahvatu Lokalne studije lokacije Hajla i Štedim („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 22/18), Opština Rožaje.

- **Žičara** - Ugovor sa obrađivačem tehničke dokumentacije i izvođačem radova na izgradnji šestosjedne isklopive žičare po principu „projektuj i izgradi“, vrijednosti €8.999.375, potpisan je 01.07.2019. godine sa izvođačem „Strucon“ iz Sarajeva, dok je oprema žičare proizvod firme „Bartholet“ iz Švajcarske. Izvođač radova uveden je u posao u septembru 2020. godine i u prethodnom periodu je završeno postavljanje svih 12 stubova i montaža polazne stanice žičare. Završni radovi su počeli u junu 2024. godine i planiran je završetak svih radova kada bude završena elektroenergetska infrastruktura.
- **Haube za ugradnju na već projektovane korpe isklopive šestojedne žičare** – U cilju podizanja kvaliteta usluge za korisnike žičare, a na inicijativu Opštine Rožaje, pokrenuta je procedura javne nabavke hauba za ugradnju na već projektovane korpe isklopive šestojedne žičare.
Uprava za kapitalne projekte je 14.12.2023. godine raspisala javnu nabavku za Nabavku, transport i ugradnju hauba za zaštitu od vremenskih neprilika za korpe šestosjedne žičare na Hajli-Štedimu, Opština Rožaje za potrebe Ski centra „Hajla“.
Ugovor sa izvođačem radova „Strucon“ d.o.o. Sarajevo, potpisan je 29.02.2024. godine, na vrijednost od €1.195.010. Stručni nadzor: „Infrastruktura“ d.o.o. Podgorica
Svi radovi su završeni.
- **Ski staze** – Prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je, nakon intenzivne komunikacije sa Upravom za kapitalne projekte, Opštinom Rožaje i Skijalištima Crne Gore, dostavilo potpisan novi Projektni zadatak i urbanističko-tehničke uslove na osnovu kojih je Uprava za kapitalne projekte 27.12.2022. godine raspisala tender za izbor ponuđača za

izgradnju cca 9 km ski staza po sistemu „projektuj i izgradi“, kao i revidenta i vršioca stručnog nadzora.

Izvođač radova: „Gradnja inženjering MNE“ d.o.o Podgorica (ugovor zaključen 18.04.2023.) vrijednost €2.490.000. Izvođač je uveden u posao.

Stručni nadzorom: „Urbi pro“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 03.08.2023.), vrijednost €36.300,00.

U 2023. godini su izvođeni radovi na stazama od 1 do 7, a u junu 2024. godine su nastavljani radovi.

- **Elektroenergetska infrastruktura** - Za izgradnju elektroenergetske infrastrukture Uprava za kapitalne projekte je u prethodnom periodu u saradnji sa CEDIS-om i Opštinom Rožaje sprovedila aktivnosti na izradi tenderske dokumentacije za izgradnju elektroenergetske infrastrukture za napajanje ski centra „Hajla-Štedim“ (izradila projektni zadatak i pribavila urbanističko-tehničke uslove), koja je planirana da se realizuje po principu „projektuj i izgradi“. Kako je u prethodnom periodu došlo do izmjene u strukturi Komisije za pripremu tenderske dokumentacije, Uprava za kapitalne projekte uputila je zahtjev tadašnjem Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma i CEDIS-u za imenovanje novih članova komisije.

U 2022. godini je nastavljena komunikacija Uprave za kapitalne projekte sa CEDIS-om i Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma u cilju pripreme projektnih zadataka za objekte elektroenergetske infrastrukture. Uprava za kapitalne projekte je 30.12.2022. godine raspisala javno nadmetanje za izbor ponuđača za realizaciju projekta po principu „projektuj i izgradi“ za: ćeliju 35kV u TS 35/10kV „Zeleni“, podzemni vod 35kV od TS 35/10kV „Zeleni“ do TS 35/10kV „Crnja“, TS 35/10kV „Crnja“, TS 10/0,4kV, 1x1000kVA „Nova 4“, TS 10/0,4kV, 1x630kVA „Nova 5“, TS 10/0,4kV, 2x1000kVA „Nova 6“ i TS 10/0,4kV, 1x1000kVA „Nova 7“, TS 10,04kW „Nova 8“ sa podzemnim kablom, kao i za izbor revidenta i stručnog nadzora nad izvođenjem predmetnih radova. Međutim javna nabavka je poništena.

Uprava za kapitalne projekte je 19.05.2023. godine raspisala novo javno nadmetanje za Izradu Glavnog projekta i izvođenje radova na izgradnji elektroenergetskog napajanja ski centra „Hajla-Štedim“ po principu „projektuj i izgradi“.

Potpisan je Ugovor 6.10.2023. godine sa „Eminent“ d.o.o. Podgorica za izvođenje radova u iznosu od €5.746.048.

Javno nadmetanje za izbor stručnog nadzora nad izvođenjem radova na izgradnji elektroenergetskog napajanja ski centra „Hajla-Štedim“ raspisano je 25.09.2023. godine. Ugovor sa stručnim nadzorom „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica zaključen je 28.12.2023. godine na iznos od €38.054.50.

Glavni projekat za izgradnju elektroenergetskog napajanja ski centra „Hajla-Štedim“ je završen, prijavljen je početak radova i izvođač radova je uveden u posao u junu 2024. godine. Radovi su se izvodili planiranom dinamikom (postavljanje elektro kabla u dužini od 20 km i montaža trafostanica od 1 – 8 po projektu) do decembra 2024. godine, kada su obustavljeni zbog nastupajućeg zimskog perioda.

- **Izrada Studije hidrotehničke infrastrukture na prostoru u zahvatu Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ Opština Rožaje** - Uprava za kapitalne projekte je 27.10.2023. godine raspisala javno nadmetanje za Izradu Studije hidrotehničke infrastrukture na prostoru u zahvatu Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ Opština Rožaje. Ugovor sa firmom „Flowmax“ d.o.o. Podgorica zaključen je 20.02.2024. godine na iznos od €27.830,00. U novembru 2024. godine je završena izrada „Studija hidrotehničke infrastrukture u zahvatu LSL „Hajla i Štedim“ Rožaje - Štedim I i Štedim II“, koju je izradila kompanija „Flowmax“ d.o.o. Podgorica, i ista je dostavljena Upravi za kapitalne projekte.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je u januaru 2023. godine formiralo Operativni tim za praćenje realizacije projekta „Ski centar Štedim-Hajla“, opština Rožaje, a koji su činili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije,

prostornog planiranja i urbanizma, Uprave za kapitalne projekte, Uprave za saobraćaj, Skijališta Crne Gore, CEDIS-a i Opštine Rožaje.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Bazna stanica** – Rok za predaju konkursnih radova na Nacionalnom Konkursu za idejno arhitektonsko rješenje Bazne stanice bio je 14.02.2025. godine.
U predviđenom roku pristiglo je 9 konkursnih radova, od kojih je, odlukom žirija, izabran najbolje rangirani konkursni rad, čime je dobijeno Idejno rješenje kojim je navedena koncepcija i izgled objekta:
 - Zona A – lokacija za izgradnju bazne stanice, ukupne površine 9.530 m²
 - Zona B – kontaktna zona za ostvarivanje veze između bazne stanice i polazne stanice izvedene žičare, ukupne površine 20.663 m²Na osnovu Idejnog arhitektonskog rješenja Bazne stanice za potrebe Ski centra „Hajla-Štedim“, dobijenog kroz nacionalni konkurs koje je sproveo Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, procijenjena vrijednost javne nabavke iznosi 8.990.450,00€ bez PDVa.
Ministarstvo turizma otpočelo je aktivnosti na pripremi projektnog zadatka za izradu Glavnog projekta kojim se utvrđuju arhitektonsko-građevinske, tehnološke, tehničke i eksploatacione karakteristike objekta sa opremom i instalacijama, sa razradom svih neophodnih detalja za građenje objekta i vrijednost radova građenja objekta. Nakon finalizacije projektnog zadatka i dostavljanja istog Ministarstvu javnih radova, uslijediće raspisivanje javne nabavke.
- **Žičara – Napomena:** Na ovom projektu nije moguće izvesti testiranje rada žičare dok se ne obezbijedi napajanje električnom energijom kompletnog sistema žičare, čija je izgradnja u toku.
- **Ski staze** – Nastavljeni su radovi u izvještajnom periodu i očekuje se završetak radova do kraja godine.
- **Nabavka mehanizacije za potrebe ski – centra „Hajla-Štedim“** – U cilju kompletiranja ponude i stvaranja uslova za adekvatno korišćenje ski staza na ski centru, Ministarstvo turizma koordinira aktivnosti u cilju izrade projektnih zadataka i analize tržišta za nabavku mehanizacije za potrebe ski centra „Hajla-Štedim“ i to: specijalizovana vozila za ravnanje snijega (tabači) i izgradnju pokretne trake sa galerijom, koja će omogućiti olakšan pristup stazama i bezbjedan transport djece i skijaša početnika. Nakon finalizacije, isti će biti proslijeđeni Ministarstvu javnih radova, za potrebe raspisivanja javnih nabavki.
- **Elektroenergetska infrastruktura** – Radovi su nastavljeni u maju 2025. godine.
Izvođač radova: „Eminent“ d.o.o. Podgorica
Stručni nadzor: „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica
- **Izvođenje radova na izgradnji vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra „Hajla i Štedim“ Opština Rožaje** – Opština Rožaje je 07.03.2025. godine Ministarstvu turizma dostavila projektne zadatke sa urbanističko – tehničkim uslovima za nabavku usluge izvođenja radova na izgradnji hidrotehničkih instalacija – vodovodne mreže na lokalitetu ski-centra „Hajla-Štedim“ (kojom se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće, sanitarne potrebe i protivpožarnu zaštitu), kao i projektni zadatak za nabavku usluge izrade projektno-tehničke dokumentacije i izvođenje radova za projekat „Izgradnja akumulacionog jezera za vještačko osnježavanje“ na lokalitetu ski-centra „Hajla-Štedim“, a koje je Ministarstvo turizma proslijeđilo Ministarstvu javnih radova, uz saglasnost za pokretanje istih i raspisivanje postupaka javnih nabavki.
Uprava za kapitalne projekte (sadašnje Ministarstvo javnih radova) je 14.04.2025. godine raspisala javnu nabavku za „Izvođenje radova na izgradnji hidrotehničkih instalacija vodovodne mreže na lokalitetu ski centra „Hajla i Štedim“, Rožaje“, ukupne procijenjene vrijednosti €2.300.000 (bez PDV-a), međutim 14.04.2025. donešena je Odluka o poništenju

postupka javne nabavke, u skladu sa članom 140, stav 1 tačka 7a Zakona o javnim nabavkama.

Ministarstvo javnih radova je 27.06.2025. godine raspisalo novu javnu nabavku za Izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izvođenje radova na izgradnji hidrotehničkih instalacija vodovodne mreže na lokalitetu Ski centra „Hajla-Štedim“

Predlog mjera za realizaciju:

- Intenzivirati aktivnosti u cilju stavljanja u funkciju novog skijališta „Hajla-Štedim“, pogotovo aktivnosti na izgradnji vodovodne infrastrukture i izradi Glavnog projekta za objekat Bazne stanice, kao i izgradnju istog.

- Potrebno je definisati sa koje budžetske pozicije Ministarstva javnih radova da se obezbijede sredstva potrebna za usluge obezbjeđivanja izgrađenih objekata i kupljene opreme na budućem Ski centru „Hajla – Štedim“ u cilju njihovog čuvanja do predavanja Korisniku i finalnog stavljanja u funkciju.

Obrazloženje:

S obzirom da će već tokom ove jeseni biti završena gradnja određenih objekata budućeg Ski centra „Štedim-Hajla“, potrebno je predvidjeti sredstva za čuvanje objekata. Iskustvo sa objektima sagrađene TS 35/10kV „Cmiljača“ i izgrađenog Vizitiring centra u Bistrici, koji nemaju Korisnike, ukazuju na potrebu obezbjeđivanja i čuvanja sagrađenih objekata u cilju onemogućavanja devastacije ovih vrijednih državnih objekata i čuvanje od vandalizma do konačnog stavljanja u upotrebu.

- Resorno Ministarstvo turizma da odredi Korisnika koji će upravljati budućim skijalištem Ski centar „Hajla – Štedim“.

Obrazloženje:

S obzirom na dinamiku izvođenja radova na infrastrukturi novog skijališta „Hajla – Štedim“, a u cilju obezbjeđivanja efikasnog upravljanja, potrebno je da Ministarstvo turizma predloži budućeg korisnika i upravljača skijalištem.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Štedim – Hajla“ Pregled realizovanih investicija, po godinama											
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Plan 2025 / realizovano 2025
Realizovano	355.254	549.118	206.940	1.453.884	1.761.482	3.936.810	2.802.618	1.355.430	2.173.023	6.044.702	2.500.002 / 1.122.920

Od početka realizacije projekta Ski centar „Štedim - Hajla“ do sada je ukupno investirano €21.762.181, od čega u prvoj polovini 2025. godine, odnosno u izvještajnom periodu, je realizovano €1.122.920,85.

Đalovića pećina, opština Bijelo Polje

Đalovića pećina pripada širem prostoru Đalovića klisure. Đalovića klisura je zbog svojih specifičnosti i ljepote stavljena pod nacionalnu zaštitu 1968. godine i svrstana je u kategoriju Spomenika prirode. Đalovića klisura je i „NATURA 2000 Emerald područje“, a prepoznata je i kao ekološki značajan lokalitet. Đalovića pećina je najduži speleološki objekat u Crnoj Gori, a njene prirodne vrijednosti su jedinstvene, ne samo na području Dinarida već i mnogo šire. Pećina nad „Vražjim firovima“ (Đalovića pećina) nalazi se u središnjem dijelu Đalovića klisure. Glavni ulaz u pećinu je na 764 m nadmorske visine.

Na osnovu Raspisa za izradu „Konkursa za izradu sveobuhvatnog urbanističko-arhitektonskog idejnog rješenja Đalovića pećina i klisura u zahvatu Prostorno-urbanističkog plana Opštine Bijelo Polje“, koji je raspisala Opština Bijelo Polje (2016. godine), analizom i obilaskom terena, kao i analizom raspoložive dokumentacije, pripremljeno je sveobuhvatno „Urbanističko-arhitektonsko Idejno rješenje“. Rješenje je predstavljalo osnov da se kroz procedure izrade projektne dokumentacije za pojedinačne lokacije i procjenu uticaja na životnu sredinu, stvore uslovi za uređenje, izgradnju i valorizaciju ovog prostora.

Prostor u okviru granice zahvata Urbanističko-arhitektonskog rješenja je prostor Đalovića Klisure na potezu od Manastira Podvrh sa Crkvom Sv. Nikole do ulaska u Đalovića pećinu, na površini od cca 114 ha. Ulaz u Đalovića pećinu je precizno utvrđen Urbanističko-arhitektonskim rješenjem. Koncept Urbanističko-arhitektonskog rješenja Đalovića pećine i klisure u zahvatu PUP-a opštine Bijelo Polje, zasnovan je na postavljenom cilju valorizacije ukupnog potencijala lokacije, definisane Programskim zadatkom za izradu Konkursa i kontaktnih zona. U zahvatu Urbanističko-arhitektonskog rješenja jasno su definisani dijelovi prostora na kojima je moguće graditi objekte ili preduzimati određene intervencije u smislu uređenja terena, i označeni su kao Lokacije: Lokacija 1 – kompleks Manastir Podvrh sa crkvom Sv. Nikole, Lokacija 2 i Lokacija 3 za nove planirane sadržaje i Lokacija 4 – ulaz u Pećinu.

Valorizacija Đalovića pećine u Bijelom Polju je planiran kao višegodišnji projekat koji se finansira kroz Kapitalni budžet Crne Gore. Kroz realizaciju projekta sprovode se aktivnosti na realizaciji više potprojekata, a koji se odnose na izgradnju žičare-gondole, servisnih objekata na ulazu u pećinu, uređenje unutrašnjosti same pećine, izgradnju objekta Vizitiring centra sa regulacijom korita rijeke Bistrice, elektroenergetske, saobraćajne, komunalne i ostale infrastrukture.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Pristupni put Bistrica - Manastir Podvrh** - Izgradnja pristupnog puta Bistrica - Manastir Podvrh, dužine 5,7 km, se realizovala fazno. Put je probijen u ukupnoj dužini i završeni su radovi, postavljena je signalizacija i dobijena upotrebna dozvola. Ukupna vrijednost radova je €3.889.319.
- **Sanacija klizišta i kosina** - Zbog pojave dva klizišta i obrušavanja kosine na probijenom putu, sproveden je hitni postupak nabavke. Radovi su završeni i izdata je upotrebna dozvola. Ukupna vrijednost radova je €670.114.
- **Rekonstrukcija lokalnog puta Gubavač - Bistrica, sa mostom preko rijeke Bistrice** - Projektom je obuhvaćena rekonstrukcija puta u dužini od 8,7 km, sa izgradnjom saobraćajnice, saobraćajne opreme i signalizacije, regulisanom odvodnjom, izradom potpornih konstrukcija i izgradnjom novog mosta preko rijeke Bistrice, dužine 30 m. Korisnik je Opština Bijelo Polje.
Potpisani su ugovori sa obrađivačem Glavnog projekta i revidentom Glavnog projekta, kao i ugovor sa izvođačem radova („Crnagora put“ a.d. Podgorica), vrijednosti €4.999.137.

Izvođač radova je uveden u posao u avgustu 2020. godine. Radovi su se u početku odvijali usporeno zbog završnih radova na izgradnji puta Bistrica - Manastir Podvrh, koji su uslovljavali da se prolaz mehanizacije obavlja trasom budućeg puta. Radovi na predmetnom projektu su nastavljeni u septembru 2022. godine, nakon što su od strane nadležnih institucija izmještene postojeće vodovodne, TK i elektro instalacije, a od strane Opštine Bijelo Polje je Uprava za kapitalne projekte obaviještena da su mještani dali saglasnost da se izvode radovi po revidovanom Glavnom projektu.

Problematika koja prati realizaciju projekta ogleda se kroz neusaglašenost projektne dokumentacije sa stanjem na terenu (nosivost tla, nestabilne kosine, postojeće instalacije, izmještanje groblja), nezadovoljstvo mještana odvodom površinskih voda i obezbijeđenim prilazima kućama i imanjima, neriješeni imovinsko-pravni odnosi itd. Sve navedeno je uslovalo izmjenu projektovanog rješenja i značajno uticalo na dinamiku izvođenja radova.

Kako bi se nastavilo izvođenje radova, Uprava za kapitalne projekte je 2023. godine definisala sporne tačke na kojima se radovi nijesu mogli izvoditi u prethodnom periodu i raspisana je 09.06.2023. godine javna nabavka za izbor projektanta koji će vršiti Izradu izmjene revidovanog Glavnog projekta rekonstrukcije puta L1 Gubavač-Bistrica, sa izgradnjom mosta preko rijeke Bistrice u opštini Bijelo Polje. Ugovor sa „Viamont“ d.o.o. Kolašin potpisan je 21.07.2023. godine, vrijednosti €14.399.

Ugovor za vršenje revizije Glavnog projekta sa „Civil Engineer“ d.o.o. iz Podgorice je zaključen 19.06.2023. godine.

Revidovana Izmjena Glavnog projekta je Upravi za kapitalne projekte dostavljena 15.11.2023. godine i ista je vraćena revidentu na provjeru usklađenosti sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Radovi po izmijenjenom revidovanom Glavnom projektu su nastavljeni 07.05.2024. godine. Zbog pojave dodatnih i viškova radova, kao rezultat izmjene revidovanog Glavnog projekta, Uprava za kapitalne projekte je raspisala 03.07.2024. godine tender za izbor izvođača radova i stručnog nadzora za nastavak radova na rekonstrukciji puta Gubavač-Bistrica.

Sa izvođačem „Konstruktor group“ d.o.o. Bijelo Polje, 04.12.2024. godine zaključen je ugovor, na iznos od €2.323.664,93.

- **Postavljanje javne rasvjete duž dijela lokalnog puta L1 Gubavač-Bistrica, potezi Lozna Luka i Mirojevići-Bistrica, Bijelo Polje** - Projektom je obuhvaćeno postavljanje javne rasvjete duž rekonstruisanog puta Gubavač-Bistrica i to na dvije dionice: Gubavač-Lozna Luka i Mirojevići-Bistrica.

Direkcija za izgradnju i investicije Opštine Bijelo Polje je Upravi za kapitalne projekte dostavila revidovani Glavni projekat.

Uprava za kapitalne projekte je potpisala Ugovor sa izvođačem „Ramel“ d.o.o. Nikšić 31.01.2022. godine, a vrijednost radova je €161.771,43 sa PDV-om.

S obzirom da su radovi na postavljanju javne rasvjete uslovljeni izvođenjem radova na rekonstrukciji puta, izvođač radova je uveden u posao 12.08.2022. godine.

Projektant: „Arhing inženjering“ d.o.o. iz Bijelo Polja

Revident Glavnog projekta: „Civil engineer“ d.o.o. iz Podgorice

Izvođač radova: „Ramel“ d.o.o. Nikšić

Stručni nadzor: „Sistem-MNE“ d.o.o. iz Podgorice

- **Turistička pješačka staza** - Turistička staza kroz klisuru duga je 2.793 m, a prolazi kroz najljepši dio zaštićenog prostora. Početak staze je kod Manastira „Podvrh“, a završava se u samoj klisuri Đalovića pećine. Staza je predviđena da bude širine 1,2 m, da sadrži 8 mostova i 5 odmarališta. Potpisan je Ugovor sa obrađivačem Idejnog rješenja i Glavnog projekta za turističku stazu. U prethodnom periodu je izvršena dopuna Idejnog rješenja po primjedbama Glavnog gradskog arhitekta Opštine Bijelo Polje.

U prethodnom periodu je definisano da je neophodno da Opština Bijelo Polje dostavi dokaz da su katastarske parcele na kojima se planira izgradnja objekta u vlasništvu opštine ili ponudi rješenje otvorenog pitanja.

Obrađivač Glavnog projekta: „Geotechnics, Projects & Consulting” d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 05.07.2018.)

Revident: „Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu” d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 07.05.2019.)

- **Regulacija rijeke Bistrice na dijelu od mosta na Bistrici uzvodno L=1200m u zahvatu Prostorno-urbanističkog plana Opštine Bijelo Polje** - Potpisani su ugovori sa obrađivačem Glavnog projekta, revidentom Glavnog projekta i Ugovor sa izvođačem radova u junu 2020. godine vrijednosti €619.238, kao i ugovor o stručnom nadzoru. U prethodnom periodu je završena izrada i revizija Glavnog projekta.

Radovi su prolongirani zbog nivoa rijeke, a potom više nijesu ni izvođeni zbog situacije na globalnom tržištu cijena.

Uprava za kapitalne projekte je raskinula Ugovor sa Izvođačem radova 10.06.2024. godine.

- **Elektroenergetska infrastruktura:**
- **Adaptacija trafostanice „Nedakuse“ 35/10kV** - Svi radovi na adaptaciji ćelije su završeni i izvršena je primopredaja objekta korisniku. Ukupna investicija €38.866.
- **Trafostanica „Bistrica“ 35/10Kv** - Trafostanica „Bistrica“ 35/10kV je dio izgradnje elektroenergetskog napajanja za budući speleološki kompleks Đalovića pećine. Svi ugovoreni radovi na objektu su završeni u 2021. godini i pristupilo se tehničkom prijemu objekta. U drugoj polovini 2023. godine otklonjeni svi nedostaci po preliminarnom izvještaju Komisije za tehnički prijem objekta i podnijet zahtjev CEDIS-u za privremeno priključenje objekta na distributivnu mrežu za potrebe probnog rada.

U prvoj polovini 2024. godine izvršen je interni pregled izgrađene energetske infrastrukture od strane CEDIS-a i dostavljen Upravi za kapitalne projekte izvještaj 17.05.2024. godine. Pristupilo se otklanjanju nepravilnosti po Izvještaju Komisije CEDIS-a.

Izvođač radova: „Electroteam“ d.o.o. Budva, vrijednost projekta €1.197.214

- **Dalekovod „Nedakuse-Bistrica“ 35kV** - Dalekovod je predviđen za napajanje električnom energijom transformatorske stanice „Bistrica“ 35/10 kV. TS 35/10 kV „Bistrica“ služiće za napajanje električnom energijom transportne žičare/gondole u izgradnji u Đalovića klisuri i za potrebe napajanja Đalovića pećine. Vrijednost projekta iznosi €699.201. Svi ugovoreni radovi na dalekovodu su završeni i dobijena je upotrebna dozvola 16.12.2022. godine.
- **Trafostanica „Manastir Podvrh“ 10/0,4kV i izgradnja 10kV kablovske infrastruktura od TS „Bistrica“ 35/10 kV do TS „Manastir Podvrh“ 10/0,4 kV** - Trafostanica „Manastir Podvrh“ 10/0,4kV se izvodio kao zaseban slobodnostojeći objekat, a polaganje kablova je projektovano tako da se na 1,3 m od desnog ivičnjaka puta polaže 10kV kabal, a na 1,5 m od desnog ivičnjaka puta polaže telekomunikacioni optički kabl. Svi ugovoreni radovi su završeni u 2021. godini, a u 2022. godini je započet tehnički pregled objekta. Dobijen je pozitivni izvještaj Komisije za tehnički pregled u prvoj polovini 2023. godine. Upotrebna dozvola dobijena je 03.08.2023. godine.

Izvođač radova: „Eminent“ d.o.o. Podgorica, vrijednost €343.031,47

Stručni nadzor: „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica

- **Izgradnja 10 kV dalekovoda sa pristupno-servisnim putem i stubne TS 1x 250 kV za potrebe napajanja žičare/gondole** – Tadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je pokrenulo inicijativu u cilju identifikovanja potrebe izrade Projektnog zadatka i za ovaj elektro objekat. Kroz rad tadašnjeg Operativnog tima su definisane dalje aktivnosti koje je potrebno preduzeti u cilju finalizovanja Projektnog zadatka. Zadužena je Opština Bijelo Polje da obezbijedi nove urbanističko-tehničke uslove.

Opština Bijelo Polje se 2023. godine obratila Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine za izdavanje izmjena urbanističko-tehničkih uslova, a koji su bili neophodni za finalizovanje Projektnog zadatka za ovaj elektro objekat.

Iz Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je 24.04.2024. godine Upravi za kapitalne projekte dostavljena dokumentacija na osnovu koje je Uprava za kapitalne projekte pokrenula aktivnosti iz svoje nadležnosti.

Javno nadmetanje za Izradu projektne dokumentacije i izgradnju 10kV dalekovoda sa pristupno servisnim putem i STS 1x250kVA na lokalitetu Đalovića pećina po principu „Projektuj i izgradi“ raspisano je 21.06.2024. godine, procijenjene vrijednosti €520.000 bez PDV-a, ali je postupak poništen jer nije bilo pristiglih ponuda. Novo javno nadmetanje Uprava za kapitalne projekte je raspisala 08.10.2024. godine

- **Žičara – Gondola za prevoz do ulaza u pećinu** - Planirana je izgradnja i opremanje žičare (gondole) kojom se vrši prevoz posjetilaca do Đalovića pećine, dužine je 1.700 m i kapaciteta 75 putnika po satu. Projekat se preko Ministarstva javnih radova (pređašnje Uprave za kapitalne projekte) realizuje po sistemu „projektuj i izgradi“, a vrijednost ugovora iznosi €3.888.888.

Završena je izgradnja pristupnih puteva, betoniranje i montiranje polazne, okretne stanice i stubova 1, 2, 3 i 8, betoniranje temelja stubova 4, 5 i 6, kao i isporuka opreme žičare.

Izvođeni su radovi na transportu i montaži stuba 7, i radovi na montaži TS Žičara i priključnog kabla, kao i radovi na uređenju terena oko polazne stanice (osim dijela radova koji se izvode nakon puštanja u rad žičare).

Izvođač radova: „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica

Stručni nadzor: „Urbi.pro“ d.o.o. Podgorica

- **Uređenje dijela Đalovića pećine sa pratećim objektima na ulazu u pećinu** - Valorizacija Đalovića pećine podijeljena je u dvije faze.

Prva faza obuhvata izgradnju servisnog objekta i uređenje dijela pećine – izgradnju prilazne staze od servisnog objekta do pećine i ulaznog tunela u unutrašnjost pećine, a druga faza obuhvata uređenje unutrašnjosti pećine – izradu staza i platoa.

U servisnom objektu na pristupnom platou bruto površine 655,87m², planiran je depo, trgovački prostor, prostorija hitne pomoći, prostorija za vodiče i spasioce, prostorija za speleologe, jedna kancelarija, garderoba, radionica, sanitarne prostorije i prateće tehničke prostorije. Dužina planirane staze od objekta do tunela na ulasku u pećinu iznosi 80m, a površina platoa ispred tunela 21,50m².

Drugom fazom radova planirana je izgradnja staza, platoa i stepenica u unutrašnjosti pećine od FRP materijala, ukupne površine 1.912m², od čega 805m podijuma, mostova i stepenica širine 2m, kao i 10 platformi ukupne površine 302m².

Pripremljena je Prethodna studija opravdanosti turističke valorizacije Đalovića pećine sa Idejnom rješenjem uređenja dijela Đalovića pećine, a zatim je pripremljen i Glavni projekat.

Za izvođenje radova I faze potpisan je ugovor o izvođenju radova sa kompanijom „Novi Volvox“ vrijednosti €1.998.945, a i za izvođenje radova II faze potpisan je ugovor sa kompanijom „Permonite“ vrijednosti radova €2.599.420.

U prethodnom periodu su izvedeni zemljani radovi, radovi na izradi armirano-betonske konstrukcije prizemlja objekta na ulazu u pećinu, kao i radovi na probijanju ulaza u pećinu (Prva faza radova).

Obrađivač Prethodne studije opravdanosti turističke valorizacije Đalovića pećine sa Idejnom rješenjem uređenja dijela Đalovića pećine u KO Korita, Opština Bijelo Polje: „Arhinginženjering“ d.o.o. Bijelo Polje (ugovor 04.03.2016.), vrijednost €59.797,50.

Obrađivač Glavnog projekta: „Arhinginženjering“ d.o.o. Bijelo Polje, (ugovor 12.2017.), vrijednost €189.210,00.

Revident Glavnog projekta: „Urbi.pro“ d.o.o. Podgorica (ugovor 17.07.2018.), vrijednost €19.875,00.

Izvođač radova prve (I) faze: „Novi Volvox” d.o.o. Podgorica (ugovor 30.03.2020.), vrijednost €1.998.945,84.

Stručni nadzor prve (I) faze: „Sistem-MNE” d.o.o. Podgorica (ugovor 10.06.2020.), vrijednost €18.989,99.

Izvođač radova druge (II) faze: „Permonte” d.o.o. Podgorica (ugovor 17.07.2020.), vrijednost €2.599.420,13.

Stručni nadzor druge (II) faze: „Sistem-MNE” d.o.o. Podgorica (ugovor 16.11.2020.), vrijednost €38.999,51.

Problematika: Agencija za zaštitu životne sredine je u septembru 2022. godine pokrenula upravni postupak na osnovu Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini.

Na osnovu terenskog rada u postupku utvrđivanja zatečenog stanja i izvještaja stručnog tima konstatovana je šteta pričinjena zaštićenim vrstama životinja, ali i mogućnost da je izvođač radova prouzrokovao štetu na zaštićenim vrstama i prirodnim staništima obavljanjem radnji i aktivnosti probijanja vještačkog ulaza u gornji dio pećine bez pribavljenih dozvola i saglasnosti nadležnog organa.

Agencija za zaštitu životne sredine je dostavila inicijativu nadležnoj inspekciji u dijelu obustave daljih radova na projektu „Turistička valorizacija pećine nad Vražjim firovima (Đalovića pećina) sa uređenjem dijela pećine” a koji se tiču radnji i aktivnosti unutar same pećine.

Donešeno je Rješenje o zabrani radova. Rješenje se ne odnosi na radove koji su izvan pećine a za koje je izdato Rješenje Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, broj 02-UP1-1066/4 od 29.07.2020. godine, a koje Uprava za kapitalne projekte posjeduje.

Dakle, od druge polovine 2022. godine, radovi nijesu izvođeni iz razloga što je Agencija za zaštitu životne sredine donijela Rješenje kojim je utvrdila da je „Operater” pričinio štetu životnoj sredini u okviru zaštićenog područja Đalovića klisure, u dijelu Đalovića pećine usljed izvođenja radova I faze, te je naložila obustavu radova na valorizaciji pećine dok se ne pribave neophodne dozvole. Usljed navedenog se nije otpočelo ni sa izvođenjem radova II faze.

Uprava za kapitalne projekte je na donijeto rješenje uložila žalbu, s obzirom na to da Uprava za kapitalne projekte smatra da nije Operater u postupku.

Rješenjem Agencije za zaštitu životne sredine je naloženo Operateru, između ostalog, *„da za potrebe utvrđivanja zatečenog stanja biljnih i životinjskih vrsta, popisa pećinskog nakita, kao i monitoringa pećinskog ekosistema, prije fizičkog zatvaranja ulaza u pećinu, sprovede navedeno o svom trošku, odnosno utvrdi zatečeno stanje i postavi mjerače kojima će se pratiti navedeni parametri i o rezultatima mjerenja obavještavati nadležnu inspekciju (Ekološku inspekciju), organ državne uprave (Agenciju za zaštitu životne sredine) i lokalnu samoupravu (Opština Bijelo Polje).“*. Takođe, nalaže se Operateru *„da tek po realizaciji prethodnog može pristupiti zatvaranju vještački otvorenog ulaza u Đalovića pećinu čime će se doprinijeti stvaranju uslova mikroklima koja je postojala prije otvaranja prolaza.“*

Prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je pokrenulo inicijativu u cilju stvaranja preduslova za nastavak realizacije ovog projekta. Održano je više sastanaka sa Agencijom za zaštitu životne sredine u cilju izrade neophodne studije.

Dogovoreno je sprovođenje javne nabavke za izradu studije prijedloga mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u Đalovića pećini, a kako je naloženo Operateru Rješenjem Agencije za zaštitu životne sredine.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je donijelo Rješenje br.UPII-04-351/2 od 1.8.2023. godine, kojim poništava rješenje Agencije za zaštitu životne sredine broj 03-UP1-126/14 i vraća na ponovno odlučivanje.

Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine pripremio „Projektni zadatak za izradu studije prijedloga mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u Đalovića pećini“, koji je dostavljen Upravi za kapitalne projekte 29.02.2024. godine na dalje postupanje, a u cilju izrade studije koja je neophodna kako bi se kompletirala potrebna

dokumentacija, a zatim dobile odgovarajuće dozvole od Agencije za zaštitu životne sredine za izvođenje radova na ovom projektu.

Uprava za kapitalne projekte je u 17.04.2024. godine raspisala javno nadmetanje za Izradu Studije prijedloga mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u Đalovića pećini, procijenjene vrijednosti €45.000,00 bez PDV-a i na istom nije bilo pristiglih ponuda.

Međutim, s obzirom da je u međuvremenu Agencija za zaštitu životne sredine informisala da je obezbijedila sredstva za izradu studije nultog stanja u Đalovića pećini, javna nabavka koju je raspisala Uprava je obustavljena.

U novembru 2024. godine je završena studija „Izrada nultog (zatečenog) stanja biodiverziteta na području Đalovića pećine i okoline“ i Agencije za zaštitu životne sredine je istu dostavila Ministarstvu turizma.

- **Vodosnabdijevanje Đalovića pećine** - Shodno kapacitetima i specifičnim normama potrošnje utvrđeno je da je potrebno obezbijediti vodu za sljedeće namjene: punkt kod pećine, kompleks kod Manastira Podvrh i sanitarno održavanje staze u Đalovića pećini.

U prethodnom periodu je potpisan Ugovor sa obrađivačem („HydroGis System“ d.o.o. Podgorica) za izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta vodosnabdijevanja i odvođenja fekalnih voda iz uslužno-servisnih objekata u okviru aktivnosti na valorizaciji Đalovića pećine. Vrijednost ugovora iznosi €34.848. Potpisan je u prethodnom periodu i ugovor sa revidentom Glavnog projekta („Urbi pro“ doo Podgorica, €7.865).

U prethodnom periodu je pripremljeno Idejno rješenje.

- **Izgradnja objekta Vizitiring centra sa pratećim sadržajima i parking prostorom** - Projektovani objekat je prizeman, ukupne bruto površine 499,75m². Objekat čine sljedeći sadržaji: restoran, info-pult sa suvenirnicom, muzejsko-izložbeni prostor, sala za prezentacije, ambulanta, servis za izdavanje opreme, prateće sanitarne i tehničke prostorije, a planirano je i okolno uređenje terena.

Svi ugovoreni radovi su završeni u septembru 2022. godine, ali objekat nije predat na upotrebu.

Obrađivač Glavnog projekta i Izvođač radova: „Permonite“ d.o.o. Podgorica, vrijednost projekta je po principu „projektuj i izgradi“ bila €893.000.

- **Izgradnja TS 10/0,4 kV za potrebe vizitiring centra i 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Bistrica“ do TS „Vizitiring centar“** – Prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je pokrenulo inicijativu u cilju izrade kvalitetnog Projektnog zadatka koji će omogućiti nesmetanu realizaciju izgradnje objekta. Tako je u drugoj polovini 2023. godini Upravi za kapitalne projekte je od strane Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma dostavljena dokumentacija na osnovu koje je 01.12.2023. godine raspisano javno nadmetanje za projektovanje i izgradnju TS 10/0,4 kV za potrebe Vizitiring centra i 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Bistrica“ do TS „Vizitiring centar“ po principu „projektuj i izgradi“. Uprava za kapitalne projekte je po sprovedenoj javnoj nabavci potpisala 09.05.2024. godine Ugovor za projektovanje i izgradnju TS 10/0,4 kV za potrebe Vizitiring centra i 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Bistrica“ do TS „Vizitiring centar“ sa „Eminent“ d.o.o. Podgorica, vrijednost ugovora je €117.560,95. Ugovor sa stručnim nadzorom „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica, zaključen je 29.04.2024. godine na iznos od €7.740,00 sa PDV-om

- **Vodosnabdijevanje objekta Vizitiring centar** – Uprava za kapitalne projekte je na osnovu projektnog zadatka koji je dostavila Opština Bijelo Polje 05.05.2023. godine raspisala javnu nabavku za izvođenje radova na izgradnji seoskog vodovoda Bistrica sa izvorišta „Banjice“ sa pratećim objektima II faza, Opština Bijelo Polje. Uprava je 17.10.2023. godine potpisala ugovor sa kompanijom „Indel linženjering“ d.o.o. Podgorica.

Sa predmetnog vodovoda će se vodom snabdijevati objekat Vizitiring centra, koji se nalazi u Bistrici.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma formiralo je u junu 2023. godine Operativni tim za praćenje realizacije projekta „Valorizacija Đalovića pećine“ opština Bijelo Polje, a koji su činili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Agencije za zaštitu životne sredine, Uprave za kapitalne projekte, Uprave za saobraćaj, Skijališta Crne Gore, CEDIS-a i Opštine Bijelo Polje.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Rekonstrukcija lokalnog puta Gubavač - Bistrica, sa mostom preko rijeke Bistrice** – Ugovor sa stručnim nadzorom „Ding“ d.o.o. zaključen je 19.02.2025 godine, na iznos €3.630,00. Nastavak radova na rekonstrukciji puta otpočeo je 03.03.2025. godine, rok za završetak radova je šest mjeseci od uvođenja izvođača u posao. Izvođač je na samom početku radova naišao na instalacije u trupu puta (10kV kabl NN mreža, vodovodne instalacije, instalacije Telekomu i optički međunarodni kabl). U toku je pronalaženje rješenja za izmiještanje predmetnih instalacija, budući da isto nije predviđeno Glavnim projektom. Na preostalom dijelu trase, radovi izvođača na rekonstrukciji puta su uslovljeni završetkom radova na izgradnji vodovoda Bistrica.
- **Postavljanje javne rasvjete duž dijela lokalnog puta L1 Gubavač-Bistrica, potezi Lozna Luka i Mirojevići-Bistrica, Bijelo Polje** - Problematika: S obzirom da su radovi na postavljanju javne rasvjete uslovljeni izvođenjem radova na rekonstrukciji puta, to još uvijek nisu stvoreni uslovi za nastavak radova.
- **Pješačka staza do Đalovića pećine** – U izvještajnom periodu, na realizaciji projekta nije bilo aktivnosti.
Problematika: U prethodnom periodu je definisano da je neophodno da Opština Bijelo Polje dostavi dokaz da su katastarske parcele na kojima se planira izgradnja objekta u vlasništvu Opštine ili ponudi rješenje otvorenog pitanja.
- **Regulacija rijeke Bistrice na dijelu od mosta na Bistrici uzvodno L=1200m u zahvatu Prostorno-urbanističkog plana Opštine Bijelo Polje** - Ugovor sa Izvođačem radova je raskinut, pa su u Upravi za kapitalne projekte u toku aktivnosti na pripremi novog javnog nadmetanja.
Elektroenergetska infrastruktura:
- **Trafostanica „Bistrica“ 35/10Kv** – U toku je otklanjanje nepravilnosti po Izvještaju Komisije CEDIS-a.
Važno je napomenuti da od ovog energetskog objekata zavisi testiranje žičare.
- **Dalekovod „Nedakuse-Bistrica“ 35kV**: Problematika: Dalekovod koji je složeni inženjerski objekat izgrađen je tokom 2020. godine, sproveden tehnički pregled i dobijena upotrebna dozvola u decembru 2022. godine. Objekat nakon dobijene upotrebne dozvole nije mogao biti stavljen u funkciju i predat CEDIS-u zbog kašnjenja sa izgradnjom trafostanice TS 35/10 kV „Bistrica”.
Nakon stvaranja uslova da se izgrađena elektroenergetska infrastruktura priključi na distributivnu mrežu, CEDIS je formirao svoju internu Komisiju za pregled izgrađene infrastrukture, nakon čega je Komisija izvršila obilazak i dostavila Upravi za kapitalne projekte Izvještaj u kome su konstatovane nepravilnosti na trasi Dalekovoda, a čije je otklanjanje uslov da se objekat stavi u funkciju. Uprava za kapitalne projekte je preuzela aktivnosti u cilju otklanjanja nepravilnosti.
- **Izgradnja 10 kV dalekovoda sa pristupno-servisnim putem i stubne TS 1x 250 kV za potrebe napajanja žičare** – Ugovor sa Izvođačem radova „XEnergy“ Podgorica d.o.o na izgradnji predmetnog dalekovoda potpisan je 20.02.2025. godine, vrijednost €498.000 bez PDVa.
Ugovor za obavljanje stručnog nadzora sa „Inženjer Gogić“ d.o.o. Podgorica, potpisan je 19.02.2025. godine, vrijednost €4.444.

Ugovor za reviziju Glavnog projekta sa „Nik Com“ d.o.o Nikšić potpisan je 28.02.2025. godine, vrijednost €2.275.

- **Žičara – Gondola za prevoz do ulaza u pećinu** - U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti na realizaciji ovog projekta.

Problematika: Da bi se završila montaža i ispitivanja žičare potrebno je obezbijediti stabilno napajanje električnom energijom.

- **Uređenje dijela Đalovića pećine sa pratećim objektima na ulazu u pećinu** – Nakon izrade Studije nultog (zatečenog) stanja biodiverziteta na području Đalovića pećine, kao i nakon revizije granica zaštićenog područja, Agencija za zaštitu životne sredine je Ministarstvu turizma, kao Investitoru na projektu, dostavila Rješenje br. 03-UPI-1358/4 od 23.04.2025. godine kojim se odobrava vršenje radnji, aktivnosti i djelatnosti u sklopu izvođenja radova u speleološkom objektu Đalovića pećina, u okviru realizacije projekta uređenja speleološkog objekta i valorizacije Đalovića pećine. Rješenje je dostavljeno Ministarstvu javnih radova radi koordinacije nastavka radova na projektu, a uslijedio je i sastanak predstavnika Ministarstva turizma, Ministarstva javnih radova, Izvođača radova i stručnog nadzora u cilju definisanja daljih koraka na realizaciji projekta.

- **Vodosnabdijevanje Đalovića pećine** – U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti na realizaciji projekta.

Problematika: Obradivač, odnosno projektant Idejnog rješenja i Glavnog projekta je 18.03.2020. godine dostavio korigovano Idejno rješenje sa varijantnim rješenjem snabdijevanja vodom objekata na ulazu u pećinu i objekata na polaznoj žičari stanice.

Obaveza Opštine Bijelo Polje je da sprovede ispitivanje kvaliteta vode sa predloženog izvorišta za vodosnabdijevanje objekta na polaznoj stanici žičare i da geodetski snimi trasu za glavni projekat vodovoda od razdjelne komore u MZ Korita do ulaza u pećinu.

U skladu sa Zaključcima Vlade Crne Gore broj 04-2180/2 od 20.04.2022. godine, Opština Bijelo Polje je najavila da će sa nadležnim institucijama započeti proceduru ispitivanja kvaliteta vode sa izvorišta „Radičko Vrelo“ MZ Korita.

Takođe, Opština Bolje Polje je preuzela obavezu da snimi trasu, angažuje geodetsku agenciju, za Glavni projekat vodovoda od razdjelne komore u MZ Korita do ulaza u pećinu, a po dobijanju tehničke dokumentacije Glavnog projekta od Uprave za kapitalne projekte.

Međutim, Uprava za kapitalne projekte je informisala da će projektant započeti izradu Glavnog projekta tek nakon dobijanja geodetskog snimka trase za Glavni projekat vodovoda od razdjelne komore u MZ Korita do ulaza u pećinu.

Problematika na polaznoj stanici žičare može se tretirati kao posebna i samim tim predstavljati odvojeni i nezavisni projekat.

Opština Bijelo Polje je krajem 2024. godine dostavila Projektni zadatak za „Vodosnabdijevanje i odvođenje fekalnih voda iz uslužno-servisnih objekata na prijemno-ulaznom punktu.

- **Izgradnja objekta Vizitiring centra sa pratećim sadržajima i parking prostorom** – Neophodno je intenzivirati aktivnosti na obezbjeđivanju elektro i vodosnabdijevanja objekta, a zatim odrediti i korisnika predmetnog objekta, dok se Đalovića pećina ne valorizuje kao speleološki turistički objekat.

- **Izgradnja TS 10/0,4 kV za potrebe vizitiring centra i 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Bistrica“ do TS „Vizitiring centar“** – U izvještajnom periodu je pripreman Glavni projekat i revizija Glavnog projekta je u toku.

Obradivač Glavnog projekta i izvođač radova: „Eminent“ d.o.o. Podgorica

Stručni nadzor: „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica

Ministarstvo turizma je 30.05.2025. godine predalo Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za izgradnju elektroenergetske infrastrukture za napajanje Vizitiring centra „Trafostanica TS 10/04 kV „Vizitiring centar“ i priključni 10 kV kablovski vod“.

- **Vodosnabdijevanje objekta Vizitiring centar** – Voda za objekat Vizitiring centra će se obezbijediti iz seoskog vodovoda čija izgradnja je toku, dakle iz seoskog vodovoda Bistrica

sa izvorišta „Banjice“.

Izvođač: „Indel Inženjering“ d.o.o. Podgorica

Predlog mjera za realizaciju:

- Neophodno je da Opština Bijelo Polje u saradnji sa relevantnim institucijama preduzme aktivnosti na rješavanju otvorenog pitanja na izgradnji vodosnabdijevanja do objekata na polaznoj stanici gondole, do objekta ispred ulaza u Đalovića pećinu i vodosnabdijevanja objekta Vizitiring centra.

Obrazloženje:

Potrebno je intenzivirati realizaciju izgradnje vodosnabdijevanja turističkih objekata u okviru projekta Valorizacije Đalovića pećine. Dakle, potrebno je pokrenuti proceduru ispitivanja kvaliteta voda sa izvorišta za vodosnabdijevanje objekata na polaznoj stanici gondole na lokalitetu Đalovića pećina, zatim izradi geodetskog snimka trase za Glavni projekat vodovoda od razdjelne komore u MZ Korita do ulaza u Đalovića pećinu, kao i obezbijediti snabdijevanje objekata Vizitiring centra u Bistrici.

- Potrebno je definisati sa koje budžetske pozicije Ministarstva javnih radova obezbijediti sredstava potrebna za usluge obezbjeđivanja izgrađenih objekata i kupljene opreme na projektu Valorizacije Đalovića pećine u cilju njihovog čuvanja do predavanja Korisniku i finalnog stavljanja u funkciju.

Obrazloženje:

S obzirom da su već određeni objekti u okviru ovog razvojnog projekta sagrađeni, potrebno je predvidjeti sredstva za čuvanje objekata. Iskustvo sa objektima sagrađene TS 35/10kV „Cmiljača“ i izgrađenog Vizitiring centra u Bistrici, koji nemaju Korisnike, ukazuju na potrebu obezbjeđivanja čuvanja sagrađenih objekata u cilju onemogućavanja devastacije ovih vrijednih objekata i čuvanje od vandalizma do konačnog stavljanja u upotrebu.

- Određivanje korisnika infrastrukturnih objekata u sklopu projekta „Valorizacija Đalovića pećine“ i upravljača budućeg spelološkog turističkog objekta.

Obrazloženje:

U cilju obezbjeđivanja efikasnog upravljanja i održivog poslovanja, održavanja infrastrukture i turističke valorizacije, nakon završetka izgradnje, potrebno je Ministarstvo turizma predložiti budućeg korisnika objekata na lokalitetu Đalovića pećine i upravljača.

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati formiranje operativnog tima za praćenje realizacije projekta „Valorizacija Đalovića pećine“ opština Bijelo Polje. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije ugovornih radova, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstva javnih radova, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Agencije za zaštitu životne sredine, CEDIS-a i Opštine Bijelo Polje.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: „Valorizacija Đalovića pećine“ Pregled realizovanih investicija, po godinama											
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Plan 2025 / realizovano 2025
Realizovano	51.590	92.294	851.076	1.626.342	4.264.370	4.872.124	4.433.403	1.350.720	648.594	1.504.849	615.002 / 470.782

Od početka realizacije projekta Đalovića pećina do sada je ukupno investirano €20.166.134 od čega je u prvoj polovini 2025. godine, odnosno u izvještajnom periodu, realizovano €470.782.